T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE PİYANO EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN TEKNİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YAREN ÇALIŞKAN

BALIKESİR, 2026

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE PİYANO EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN TEKNİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YAREN ÇALIŞKAN

TEZ DANIŞMANI

DOÇ. DR. BARIŞ KARDEŞ

BALIKESİR, 2026

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı'nda 202312567004 numaralı Yaren ÇALIŞKAN'ın hazırladığı Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Çözüm Yöntemlerinin Değerlendirilmesi konulu YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 01/07/2026 tarihinde yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezin onayına OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Üye (Başkan) Prof. Dr. Hatice SEZEN İmza

Üye (Danışman) Doç. Dr. Barış KARDEŞ İmza

Üye Prof. Dr. Gökalp PARASIZ İmza

Enstitü Onayı

ETİK BEYAN

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı ve
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.
- Yükseköğretim Kurulu tarafından 2024 yılında yayınlanan "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber" ve Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Çalışmalarda Üretken Yapay Zekâ Kullanımı: Etik İlkeler ve Uygulama Rehberi hakkında bilgi sahibiyim. Üretken yapay zekânın kullanılmasına ilişkin doğabilecek sorumluluklarımı kabul ettiğimi beyan ederim

01/07/2026

İmza

Yaren ÇALIŞKAN

ÖNSÖZ

Bu tez çalışması, Güzel Sanatlar Liselerinde yürütülen piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin karşılaştıkları teknik sorunları çok yönlü bir bakış açısıyla incelemek ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Piyano eğitiminin yalnızca teknik becerilerden ibaret olmayan; bilişsel, fiziksel ve pedagojik boyutları da kapsayan yapısı, bu araştırmanın temel çıkış noktasını oluşturmuştur. Bu süreç hem teorik bilgi birikimi hem de saha gözlemleri açısından yoğun ve öğretici bir deneyim olmuştur.

Tez çalışmamın her aşamasında bilgi, deneyim ve akademik yönlendirmeleriyle bana yol gösteren değerli danışman hocam Doç. Dr. Barış KARDEŞ' e en içten teşekkürlerimi sunarım. Araştırmanın uygulama sürecinde katkı sağlayan öğretmenlere ve görüşleriyle çalışmama değer katan öğrencilere de ayrıca teşekkür ederim.

Ayrıca, lise yıllarımdan bu yana her daim yanımda olan, bana piyanoyu bir enstrümanın ötesinde bir tutku olarak sevdiren ve yüksek lisans eğitimime başlamamda bana ışık tutarak öncü olan kıymetli öğretmenim Arzu AKAY AKA' ya en içten duygularımla teşekkür ederim. Kendisinin rehberliği, vizyonu ve bana olan sarsılmaz inancı, bu akademik yolculuğun en güçlü motivasyon kaynağı olmuştur.

Bu süreç boyunca yalnızca akademik değil, aynı zamanda kişisel olarak da desteklerini her zaman hissettiğim kıymetli aileme sabırları, anlayışları ve sonsuz destekleri için minnettarım.

Bu çalışmanın, piyano eğitimi alanında karşılaşılan sorunların anlaşılmasına ve gelecekte yapılacak çalışmalara katkı sağlaması en büyük temennimdir.

BALIKESİR, 2026 **YAREN ÇALIŞKAN**

ÖZET

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE PİYANO EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN TEKNİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÇALIŞKAN, Yaren
Yüksek Lisans, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Barış KARDEŞ
2026, 88 Sayfa

Bu araştırmanın amacı, güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören 15–18 yaş aralığındaki piyano öğrencilerinin eğitim sürecinde karşılaştıkları teknik sorunları belirlemek, bu sorunların nedenlerini öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaya koymak ve uygulanabilir çözüm önerileri geliştirmektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş; veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla Balıkesir il merkezi ile Ayvalık ilçesindeki güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören 40 öğrenci ve görev yapan 5 piyano öğretmeniyle gerçekleştirilen yüz yüze görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. Toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş, öğretmen ve öğrenci görüşleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin en yoğun olarak iki el koordinasyonu, nota okuma, ritim ve tempo kontrolü, parmak numarası kullanımı, pedal tekniği, artikülasyon uygulamaları, deşifre becerisi ve düzenli bireysel çalışma alışkanlıkları konularında güçlük yaşadıklarını göstermektedir. Öğretmen görüşleri de bu bulguları desteklemekte; teknik problemlerin yalnızca öğrencilerin bireysel yeterliliklerinden değil, öğretim yöntemlerinden, çalışma alışkanlıklarından, fiziksel çalışma koşullarından ve eğitim ortamından da etkilendiğini ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin teknik gelişimlerini desteklemek amacıyla bireyselleştirilmiş öğretim yaklaşımlarının uygulanması, seviyeye uygun etüt ve eser seçiminin yapılması, düzenli teknik egzersizlere yer verilmesi, planlı ve metronom destekli çalışma alışkanlığının kazandırılması, doğru oturuş, duruş ve el pozisyonlarının erken dönemde geliştirilmesi gerektiği belirlenmiştir. Araştırmanın, piyano eğitimi

alanındaki uygulamalara ve gelecekte gerçekleştirilecek akademik çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Piyano Eğitimi, Teknik Sorunlar, Güzel Sanatlar Lisesi, Çalgı Eğitimi, Müzik Pedagojisi.

ABSTRACT

ASSESSMENT OF TECHNICAL CHALLENGES IN PIANO EDUCATION AT FINE ARTS HIGH SCHOOLS AND EVALUATION OF THEIR SOLUTION STRATEGIES

ÇALIŞKAN, Yaren
Master's program, Department of Fine Arts Education
Advisor: Assoc. Prof. Dr. Barış KARDEŞ
2026, 88 pages

The aim of this study is to identify the technical challenges encountered by students aged 15–18 receiving piano education at Fine Arts High Schools, to determine the underlying causes of these challenges based on the opinions of both students and teachers, and to develop practical solution strategies. A qualitative research design was employed in the study. The data were collected through face-to-face semi-structured interviews with 40 students and 5 piano teachers from Fine Arts High Schools located in the city center of Balıkesir and the district of Ayvalık. The collected data were analyzed using content analysis, and the findings obtained from students and teachers were comparatively evaluated. The results indicated that students experienced difficulties primarily in two-hand coordination, sight-reading, rhythm and tempo control, finger numbering, pedal technique, articulation, sight-reading performance, and maintaining regular individual practice habits. The opinions of the teachers supported these findings and revealed that technical problems stem not only from students' individual competencies but also from instructional methods, practice habits, physical learning conditions, and the educational environment. The study concluded that students' technical development can be enhanced through individualized instructional approaches, the selection of level-appropriate etudes and repertoire, systematic technical exercises, planned practice supported by metronome use, and the early development of correct posture, sitting position, and hand placement. It is believed that the findings of this study will contribute to piano education practices and provide guidance for future research in the field of music education.

Keywords: Piano Education, Technical Problems, Fine Arts High School, Instrument Education, Music Pedagogy.

Değerli Aileme…

İÇİNDEKİLER

Sayfa
ÖNSÖZ ... **iii**
ÖZET ... **iv**
ABSTRACT ... **vi**
İÇİNDEKİLER ... **viii**
TABLOLAR LİSTESİ ... **x**
1. GİRİŞ ... **1**
1.1 Araştırmanın Konusu ... 1
1.2. Araştırmanın Amacı ... 2
1.3. Araştırmanın Önemi ... 3
1.4. Araştırmanın Varsayımları ... 3
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları ... 3
2. KURAMSAL ÇERÇEVE ... **4**
2.1. Müzik Eğitimi ... 4
2.2. Müzik Eğitiminin Amacı ... 5
2.3. Türkiye'de Müzik Eğitimi ... 6
2.4. Çalgı Eğitimi ... 7
2.5. Piyano Eğitimi ... 9
2.6. Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar ... 12
2.7. Türkiye'de Güzel Sanatlar Liseleri ... 17
3.YÖNTEM ... **21**
3.1. Araştırmanın Modeli ... 21
3.2. Evren ve Örneklem ... 22
3.3. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri ... 24
3.4. Verilerin Toplanma Süreci ... 24
3.5. Verilerin Analizi ... 25
3.6. Geçerlik ve Güvenirlik ... 25
4. BULGULAR VE YORUMLAR ... **28**
4.1. Piyano Öğrencilerinin Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar 28
4.2. Piyano Öğretmenlerinin Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar ... 40
4.3. Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Çapraz Karşılaştırması ... 50
5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER ... **53**
5.1. Öğrenci Odaklı Sonuç ve Tartışma ... 53
5.2. Öğretmen Odaklı Sonuç ve Tartışma ... 55
5.3. Öneriler ... 57

5.3.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler 57
5.3.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler 58
KAYNAKÇA 59
EKLER 63
EK-1. Etik Kurul Kararı 63
EK-2. Araştırma Uygulama İzin Belgesi 64
EK-3. Ebeveyn Onam Formu 66
EK-4. Gönüllü Katılımcı Onam Formu 67
EK-5. Veri Toplama Araçları 68

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Öğrenci Demografik Bilgiler Çizelgesi 22

Tablo 2. Öğretmen Demografik Bilgiler Çizelgesi 23

Tablo 3. Öğretmen Görüşmeleri Temalarına Göre Kodlayıcılar Arası Güvenirlik Oranları 26

Tablo 4. Öğrenci Görüşmeleri Temalarına Göre Kodlayıcılar Arası Güvenirlik Oranları 26

Tablo 5. Öğrencilerin Piyano Eğitiminde Karşılaştıkları Genel Zorluklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 28

Tablo 6. Öğrencilerin Süsleme Tekniklerini Uygulama Durumlarına İlişkin Görüşleri 29

Tablo 7. Öğrencilerin Temel Artikülasyon Tekniklerini Uygulama Durumlarına İlişkin Görüşleri 30

Tablo 8. Öğrencilerin Eser Çalma Sürecinde Teknik Detayları İnceleme Alışkanlıklarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımı 30

Tablo 9. Öğrencilerin Çift El Koordinasyonu ve Bağımsızlığı Sürecinde Karşılaştıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri Frekans Dağılımları 31

Tablo 10. Öğrencilerin Eserleri Kesintisiz ve Akıcı İcra Edebilme Durumlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 32

Tablo 11. Öğrencilerin Eserlerdeki Nüansları Uygulama ve Dikkat Etme Durumlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 32

Tablo 12. Öğrencilerin Arpej Çalışmalarındaki Deneyimlerine ve Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 33

Tablo 13. Öğrencilerin Pedal Kullanım Deneyimlerine ve Karşılaştıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 34

Tablo 14. Öğrencilerin Parmak Numaralarına Dikkat Etme ve Parmak Geçişlerinde Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 34

Tablo 15. Farklı ve Aksak Ritmik Yapılara Adaptasyon Durumlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 35

Tablo 16. Öğrencilerin Piyano Eğitimi Sürecinde Kendilerini Zorlayan Genel Unsurlara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 36

Tablo 17. Öğrencilerin Piyano Çalışırken Karşılaştıkları Fiziksel ve Postür Kaynaklı Rahatsızlıklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 36

Tablo 18. Öğrencilerin Teknik Egzersizleri Uygulama Sıklıklarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 37

Tablo 19. Öğrencilerin Çalışma Esnasında Metronom Kullanım Alışkanlıklarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 38

Tablo 20. Öğrencilerin Piyano Çalma Sürelerine (Deneyim) İlişkin Dağılımı 38

Tablo 21. Öğrencilerin Haftalık Piyano Ders Saatlerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 39

Tablo 22. Yatılı Öğrencilerin Akşam Etütlerinde Piyano Çalışma İmkânlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 39

Tablo 23. Öğrencilerin Günlük Bireysel Piyano Çalışma Sürelerine İlişkin Dağılımı 40

Tablo 24. Öğretmenlerin Mesleki Deneyim Sürelerine (Kıdemlerine) İlişkin Dağılımı 40

Tablo 25. Öğretmenlerin, Öğrencilerin Karşılaştıkları Temel Teknik Problemlere İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımı 41

Tablo 26. Öğretmenlerin Teknik Problemlerin Çözümünde Kullandıkları Yöntem ve Stratejilere İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 41

Tablo 27. Öğretmenlerin Teknik Gelişim Sürecinde Tercih Ettikleri Etüt ve Eserlere İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 42

Tablo 28. Öğretmenlerin İdeal Piyanoya Başlama Yaşı ve Geç Başlamanın Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 42

Tablo 29. Öğretmenlerin Teorik Bilgi Eksikliğinin Teknik Başarı Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 43

Tablo 30. Öğretmenlerin Haftalık Piyano Ders Saatlerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 43

Tablo 31. Öğretmenlerin Evde/Yurtta Çalgı Olmamasının ve Barınma Şeklinin Teknik Gelişime Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 44

Tablo 32. Öğretmenlerin Eserleri Baştan Sona Çalışma Alışkanlığının Teknik Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 44

Tablo 33. Öğretmenlerin Teknik Gelişimde Metronom Kullanımının Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 45

Tablo 34. Öğretmenlerin Sınıf Düzeylerine Göre Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Uyum Süreçlerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 45

Tablo 35. Öğretmenlerin Gam Çalışmalarında Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 46

Tablo 36. Öğretmenlerin Legato ve Staccato Tekniklerinin Ediniminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 46

Tablo 37. Öğretmenlerin Öğrencilerde Gözlemledikleri Duruş, Tutuş ve Oturuş Pozisyonu Sıkıntılarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 47

Tablo 38. Öğretmenlerin Öğrencilerin Ödevlere Bakış Açılarına ve Çalma Güçlüklerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 47

Tablo 39. Öğretmenlerin Öğrencilerin Bireysel Piyano Çalışma Sürelerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 48

Tablo 40. Öğretmenlerin Performans/Sahne Deneyiminin Öğrenciler Üzerindeki Etkilerine ve Yararlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 48

Tablo 41. Öğretmenlerin Akor ve Arpej Çalışmalarında Yaşanan Zorluklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 48

Tablo 42. Öğretmenlerin Kadans Çalışmalarında Yaşanan Spesifik Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 49

Tablo 43. Öğretmenlerin Pedal Tekniği Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 49

Tablo 44. Öğretmenlerin Tabure Uzaklığı ve Yüksekliğinin Teknik Gelişim Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları 50

Tablo 45. Öğrenci ve Öğretmen Verileri Çapraz Karşılaştırma Matrisi 50

KISALTMALAR LİSTESİ

GSL : Güzel Sanatlar Lisesi

YKS : Yükseköğretim Kurumları Sınavı

TYT : Temel Yeterlilik Testi

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın ele aldığı konuya ilişkin problem cümlesinin ve alt problemlerin sunulması, araştırma amacının, çalışmanın öneminin, varsayımların, sınırlılıklar ile konuya ilişkin tanımlara yer verilmiştir.

1.1 Araştırmanın Konusu

Güzel sanatlar liseleri, mesleki müzik eğitiminin temel taşıyıcıları olarak öğrencilere profesyonel çalgı çalma becerisi ve estetik bir vizyon kazandırmayı hedeflemektedir. Ancak bu kurumlarda öğrenim gören 15-18 yaş aralığındaki gençler, bir yandan yoğun ve disiplinli bir psiko-motor gelişim süreci olan piyano eğitimine uyum sağlamaya çalışırken, diğer yandan merkezi akademik sınavların ve yükseköğretime geçişteki özel yetenek sınavlarının yarattığı zaman baskısı ve yoğun kaygı ile mücadele etmektedir. Bu çok yönlü sınav baskısı ve gelecek kaygısı, öğrencilerin üniversite tercihleri doğrultusunda odaklarını değiştirmelerine ve enstrümanlarına ayırdıkları bireysel çalışma sürelerini sınırlandırarak piyano eğitiminde çeşitli teknik ve duyuşsal problemler yaşamalarına zemin hazırlamaktadır.

Bu araştırmanın konusu, güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören 15–18 yaş aralığındaki piyano öğrencilerinin eğitim süreçlerinde karşılaştıkları teknik problemlerin belirlenmesi ve bu problemlere yönelik çözüm yöntemlerinin kapsamlı bir biçimde değerlendirilmesidir. Çalışma kapsamında, öğrencilerin nota okuma, iki el koordinasyonu, parmak numarası kullanımı, ritim ve tempo kontrolü gibi temel teknik alanlarda yaşadıkları güçlükler ele alınmakta; bu sorunların oluşum nedenleri bireysel, pedagojik ve çalışma alışkanlıkları açısından incelenmektedir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla yürütülmüş; Balıkesir merkez ve Ayvalık ilçelerindeki güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören

toplam 40 öğrenciyle yüz yüze gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen veriler doğrultusunda şekillendirilmiştir. Bu bağlamda çalışma, piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin yalnızca bireysel yetersizliklerle sınırlı olmadığını, aynı zamanda öğretim yöntemleri ve uygulama süreçleriyle yakından ilişkili olduğunu ortaya koymayı hedeflemekte; etüt temelli, bireyselleştirilmiş ve sistematik çalışma yaklaşımlarının bu problemlerin çözümündeki etkililiğini değerlendirmektedir. Araştırma, elde edilen bulgular doğrultusunda piyano eğitiminin niteliğini artırmaya yönelik öneriler sunarak hem uygulamaya hem de alan yazına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören 15–18 yaş aralığındaki piyano öğrencilerinin çalgı eğitimi sürecinde karşılaştıkları teknik güçlükleri derinlemesine incelemeyi, bu problemlerin oluşum nedenlerini pedagojik ve performans boyutlarıyla birlikte analiz etmeyi ve elde edilen bulgular doğrultusunda etkili, uygulanabilir ve sürdürülebilir çözüm önerileri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda çalışma, öğrencilerin teknik gelişim süreçlerini destekleyecek yöntem ve yaklaşımları ortaya koyarak piyano eğitiminin niteliğini artırmaya ve öğretim sürecine katkı sağlamaya yönelik kapsamlı bir değerlendirme sunmayı hedeflemektedir. Bu genel amaç doğrultusunda, araştırmada güzel sanatlar liselerindeki piyano eğitiminde yaşanan teknik sorunların boyutlarını, kaynaklarını ve olası çözüm yollarını somutlaştırmak adına şu alt problemlere cevap aranmıştır:

- Güzel sanatlar liselerinde piyano eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları temel piyanistik (motor, bilişsel, duyuşsal) güçlükler nelerdir?
- Öğrencilerin bireysel çalışma alışkanlıkları, mekânsal/fiziki imkânları ve akademik süreçleri piyano eğitimindeki teknik gelişimlerini nasıl etkilemektedir?
- Piyano eğitimcilerinin, öğrencilerin karşılaştığı teknik sorunlara, bu sorunların kökenlerine ve kurumsal altyapıya yönelik pedagojik görüşleri nelerdir?
- Öğretmen ve öğrenci görüşlerinin kesişim/ayrışma noktaları bağlamında, güzel sanatlar liselerindeki piyano eğitiminin niteliğini artırmaya yönelik hangi çözüm stratejileri geliştirilebilir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören 15–18 yaş aralığındaki piyano öğrencilerinin çalgı eğitimi sürecinde karşılaştıkları teknik güçlükleri derinlemesine incelemeyi, bu problemlerin oluşum nedenlerini pedagojik ve performans boyutlarıyla birlikte analiz etmeyi ve elde edilen bulgular doğrultusunda etkili, uygulanabilir ve sürdürülebilir çözüm önerileri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda çalışma, öğrencilerin teknik gelişim süreçlerini destekleyecek yöntem ve yaklaşımları ortaya koyarak piyano eğitiminin niteliğini artırmaya ve öğretim sürecine katkı sağlamaya yönelik kapsamlı bir değerlendirme sunmayı hedeflemektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmada, nitel veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanılması ve tüm görüşmelerin katılımcılarla yüz yüze gerçekleştirilmesi doğrultusunda; katılımcıların piyano eğitim sürecinde karşılaştıkları teknik problemlere ilişkin görüşlerini açık, samimi ve ayrıntılı bir biçimde ifade ettikleri, araştırmacı ile kurulan doğrudan etkileşimin veri derinliğini ve güvenilirliğini artırdığı, soruların esnek yapısı sayesinde konunun farklı boyutlarının ortaya çıkarılabildiği ve elde edilen verilerin araştırmanın amacına uygun, geçerli ve anlamlı sonuçlar üretmek için yeterli olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Araştırma T.C. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi'nde piyano eğitimi veren 3 öğretmen ile sınırlıdır.
- Araştırma Sebahat Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi'nde piyano eğitimi veren 2 öğretmen ile sınırlıdır.
- 2024-2025 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.
- Araştırma kapsamında toplam 5 piyano eğitimcisinin, araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme sorularına verdiği yanıtlar ile sınırlıdır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili olan diğer araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, bilişsel becerilerin duyuşsal süreçlerle harmanlandığı bütüncül bir gelişim alanıdır. Literatürde, öğrencilerin farklı bilgi alanlarından (teorik ve uygulamalı) beslenmesinin, sadece teknik başarıyı değil, aynı zamanda derse yönelik motivasyon ve olumlu tutum gelişimini de desteklediği vurgulanmaktadır (Hallam, 2010).

Müzik eğitimi temelde bireye müziksel davranışlar kazandırmayı, mevcut müziksel davranışları geliştirmeyi ya da değiştirmeyi amaçlayan bir eğitim süreci olarak tanımlanabilir. Bu süreçte bireyin sahip olduğu müziksel deneyimler ve yaşantılar temel alınır ve bu temelden hareketle belirli hedefler doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir öğretim süreci yürütülür. Böylece bireyin müziksel algısı, becerileri ve estetik duyarlılığı geliştirilerek hedeflenen müziksel davranışlara ulaşılması sağlanır (Uçan, 1997).

Sak'a (1997) göre müzik eğitimi, öğrencilerin müziksel algılarını geliştirerek çeşitlendirmeli ve onları tek yönlü müzik dinleme ya da müzik yapma alışkanlıklarının sınırlarından çıkararak daha geniş bir müziksel bakış açısına yönlendirmelidir. Bu yönüyle müzik eğitimi, bireyin farklı müzik türlerini tanımasına ve müziksel deneyimlerini zenginleştirmesine katkı sağlar.

Müzik eğitimi yalnızca müziksel becerilerin gelişimine değil, aynı zamanda bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel gelişimine de katkıda bulunur. Müziksel etkinlikler aracılığıyla bireyler problem çözme, eleştirel düşünme ve iş birliği içinde çalışma gibi akademik ve sosyal beceriler kazanabilirler. Bunun yanı sıra müzik

eğitimi, sembollerin kullanımı, bilgiyi analiz etme, sentezleme ve değerlendirme gibi zihinsel süreçlerin gelişimine de katkı sağlayan bir alan olarak değerlendirilmektedir. Ritim, sayı ve oran gibi soyut kavramların müziksel uygulamalarla ilişkilendirilmesi, bu kavramların daha somut ve anlaşılır hale gelmesine yardımcı olmaktadır.

Ayrıca müzik eğitimi bireylerin el-göz koordinasyonunun gelişmesine, dikkat ve ritim duygusunun güçlenmesine ve sembolleri tanıma becerilerinin artmasına katkı sağlayan önemli bir eğitim alanıdır. Bu nedenle müzik eğitimi, bireyin zihinsel ve fiziksel gelişimini destekleyen çok yönlü bir öğrenme süreci olarak değerlendirilmektedir.

Müzik, insanın duygu ve düşüncelerini sesler aracılığıyla ifade etmesini sağlayan önemli bir sanat dalıdır. İnsanlık tarihinin en eski dönemlerinden günümüze kadar müzik, farklı biçimlerde insan yaşamının bir parçası olmuştur. Bazen eğlence kültürünün bir unsuru, bazen eğitimi destekleyen bir araç, bazen de terapötik bir yöntem olarak kullanılan müzik, günümüzde bilimsel ve sanatsal yönleriyle çok boyutlu bir alan haline gelmiştir. Bu yönüyle müzik, evrensel bir dil olarak bireyler arasında iletişim kurulmasına katkı sağlayan önemli bir ifade biçimidir.

Saygun'a (1966) göre müzik, insan ruhuna seslenen ve duyguları yansıtan bir sanat olarak değerlendirilmektedir. Uçan (1994) ise müziği, duygu, düşünce ve izlenimlerin belirli bir düzen içinde estetik bir yapı oluşturan sesler aracılığıyla ifade edilmesi olarak tanımlamaktadır.

2.2. Müzik Eğitiminin Amacı

Müzik eğitimi, bireylerin kişilik gelişimlerini destekleyen, toplumsal yaşamla uyumlu bireyler yetiştirmeyi hedefleyen önemli bir eğitim alanıdır. Günümüzde müzik eğitiminin bireylerin sosyal gelişimlerine ve toplumsallaşmalarına katkı sağladığı görüşü giderek daha fazla kabul görmektedir. Müzik aracılığıyla bireyler çevreleriyle iletişim kurabilmekte, duygu ve düşüncelerini ifade edebilmekte ve toplumsal yaşama daha etkin biçimde katılabilmektedirler.

Çilden'e (2001) göre müzik eğitimi sürecinde öğretmenler, öğrencilerin kişilik gelişimi, sosyal gelişimi ve duygusal gelişimi üzerindeki etkileri dikkate alarak eğitim faaliyetlerini planlamaktadır. Bu yönüyle müzik eğitimi yalnızca teknik

becerilerin kazandırılmasını değil, aynı zamanda bireyin duygusal ve sosyal yönlerinin gelişimini de hedefleyen bir süreçtir.

Müzik eğitiminin bir diğer önemli amacı, bireylerin müziksel çevreleriyle sağlıklı bir etkileşim kurmalarını sağlamaktır. Bireylerin içinde bulundukları müziksel ortamı doğru şekilde algılamaları, müzik üretimi, yorumlama ve dinleme süreçlerine bilinçli olarak katılmaları müzik eğitiminin temel hedefleri arasında yer almaktadır (Parasız, 2001).

Süer'e (1980) göre müzik eğitiminin temel amacı; toplumsal yaşamın değerlerini benimsemiş, millî ve evrensel müzik kültürünü tanıyan, bilim ve sanat alanlarında gelişmiş bireyler yetiştirmektir. Bu bağlamda müzik eğitimi, bireylerin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmalarına katkı sağlayacak yaratıcı ve üretken bireyler olmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Müzik öğretim yöntemlerini öğrenerek alan uygulamalarıyla yetişen müzik eğitimcileri ise öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel gelişimlerini destekleyen eğitim süreçlerini planlayan ve uygulayan kişiler olarak önemli bir rol üstlenmektedirler (Dündar, 2003).

2.3. Türkiye'de Müzik Eğitimi

Türkiye'de çağdaş anlamda müzik eğitiminin temelleri Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde gerçekleştirilen eğitim reformlarına kadar uzanmaktadır. Bu dönemde gerçekleştirilen yenilik hareketleri kapsamında müzik eğitimi alanında da çeşitli düzenlemeler yapılmış ve müzik dersleri eğitim programlarında yer almaya başlamıştır.

Osmanlı döneminde sistemli müzik eğitiminin verildiği ilk kurumlardan biri Enderun Okullarıdır. Bu kurumlarda verilen eğitim kapsamında müzik önemli bir yer tutmuş ve öğrencilerin müzik alanında yetişmeleri sağlanmıştır. Daha sonraki dönemlerde ise müzik dersleri farklı eğitim kurumlarının programlarına dahil edilmeye başlanmıştır.

1869 yılında yayımlanan Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ile birlikte müzik dersleri kız rüştiyeleri ve kız öğretmen okullarının programlarında yer almaya başlamıştır. 1870'li yıllardan itibaren bazı ilkokullarda müzik derslerinin okutulduğu

görülmektedir. 1910'lu yıllara gelindiğinde ise müzik dersleri erkek öğretmen okulları ve ortaokulların programlarına da dahil edilmiştir.

Cumhuriyet döneminde ise müzik eğitimi daha sistemli bir yapı kazanmış ve eğitim programlarının önemli bir parçası haline gelmiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren müzik derslerinin tüm eğitim kurumlarında yer alması hedeflenmiş ve müzik eğitiminin yaygınlaştırılması için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu süreçte müzik eğitimi, bireylerin kültürel gelişimlerine katkı sağlayan önemli bir eğitim alanı olarak eğitim sisteminde yerini almıştır.

2.4. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin uygulamaya dayalı en önemli alanlarından biridir. Bu eğitim süreci, bireyin bir müzik aletini kullanarak müzikle doğrudan ilişki kurmasını sağlayan ve müziksel becerilerin gelişimine katkıda bulunan bir öğrenme sürecidir. Çalgı eğitimi sayesinde birey, müziksel bilgilerini uygulamaya dökme fırsatı bulur ve müziksel ifade gücünü geliştirebilir. Aynı zamanda çalgı eğitimi, bireyin duygularını ifade etmesine olanak tanıyan, müzikle bütünleşmesini sağlayan ve sosyal yönünü geliştiren önemli bir eğitim alanı olarak değerlendirilmektedir.

Mesleki müzik eğitiminin temel boyutlarından biri olan çalgı eğitimi, öğrencilerin hem teknik hem de müzikal açıdan gelişmelerini amaçlamaktadır. Bu eğitim sürecinde bireylerin yalnızca çalgı çalma becerilerini geliştirmeleri değil, aynı zamanda çalgılarını müziğin ve müzik eğitiminin farklı alanlarında etkili biçimde kullanabilmeleri hedeflenmektedir (Coşkuner, 2007).

Çalgı eğitimi ve öğretimi etkinlikleri, bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel gelişim alanlarını birlikte ele alan bütüncül bir eğitim sürecidir. Bu süreçte öğrencinin müziksel davranışlarına düzen ve disiplin kazandırılması amaçlanmaktadır. Doğru oturuş ve duruş, çalgıyı doğru tutma, temiz ve doğru ses üretme, çalgının yapısal özelliklerini tanıma gibi beceriler çalgı eğitiminin kazandırmayı hedeflediği temel davranışlar arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra çalgı öğretimi yalnızca temel teknik becerilerin kazandırılmasıyla sınırlı değildir; çalgının yapısı, tarihsel gelişimi ve seslendirilen eserlerin teknik ve estetik özelliklerinin anlaşılması da bu eğitimin önemli amaçları arasında bulunmaktadır (Demirbatır, 2016).

Çalgı, müzik eğitimi sürecinde öğrenilen kuramsal bilgilerin uygulamaya aktarılmasını sağlayan en önemli araçlardan biridir. Öğrenciler çalgılarıyla çalışırken teknik becerilerinin yanı sıra nota okuma, deşifre yapma, solfej becerisi geliştirme ve nüansları algılama gibi müziksel becerilere ihtiyaç duyarlar. Bununla birlikte çalgı eğitimi sürecinde gelişmiş bir işitme yeteneği de önemli bir rol oynamaktadır. Tek sesli ve çok sesli yapıların işitilmesi, müziksel ifadeyi doğru şekilde ortaya koyabilmek açısından büyük önem taşımaktadır.

Çalgı eğitimi genellikle öğretmen ile öğrencinin birebir etkileşim içinde bulunduğu bir öğrenme sürecidir. Bu süreçte öğretmen, gerekli teknik bilgileri ve uygulamaya yönelik yöntemleri öğrenciye aktarırken öğrencinin yeteneği, sezgisel kapasitesi ve düzenli çalışma alışkanlıkları da öğrenme sürecinin başarısını doğrudan etkilemektedir (Schleuter, 1996). Bu nedenle çalgı eğitimi, öğretmen ve öğrenci arasındaki etkileşimin güçlü olduğu bir eğitim alanı olarak değerlendirilmektedir.

Çalgı çalmak, teknik ve zihinsel açıdan oldukça karmaşık bir beceriyi gerektirmektedir. Bu nedenle etkili bir çalgı eğitimi sürecinin gerçekleşebilmesi için alanında yetkin bir öğretmenin varlığı, öğrenmeye hazır ve istekli bir öğrencinin bulunması ve iyi yapılandırılmış bir öğretim programının uygulanması büyük önem taşımaktadır. Çalgı eğitiminde öğretmen, öğrenci ve öğretim programı olmak üzere üç temel unsurdan söz edilmektedir. Bu unsurlar arasında öğretmen, doğru teknik ve müzikal davranışların kazandırılmasında en belirleyici faktörlerden biridir. Öğretmenin alan bilgisi kadar pedagojik formasyonunun da güçlü olması, öğrencinin çalgı becerisinin gelişiminde önemli rol oynamaktadır (Çilden, 2003).

Çalgı eğitimi sürecinde öğrencinin çalgı çalışma alışkanlıkları da başarıyı etkileyen önemli faktörlerden biridir. Öğrencinin çalgısını nasıl çalıştığı, kullandığı çalışma yöntemleri ve çalışma sürecini ne kadar bilinçli yönettiği, performans gelişimi üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Bu nedenle düzenli ve planlı çalışma alışkanlıklarının geliştirilmesi çalgı eğitiminin önemli hedefleri arasında yer almaktadır (Özmenteş, 2008).

Araştırmalar da çalgı başarısı ile çalışma süresi arasında önemli bir ilişki bulunduğunu göstermektedir. Özmenteş (2012) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada çalgı öğrencilerinin günlük çalışma süreleri ile çalgı başarıları arasındaki ilişki incelenmiş ve daha uzun süre çalışan öğrencilerin başarı düzeylerinin daha

yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Jorgensen (2002) de çalgı çalışma süresi ile performans başarısı arasında olumlu bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.

Çalgı eğitiminde başarıyı etkileyen bir diğer önemli unsur ise öğrencinin çalışma yöntemidir. Günümüzde birçok araştırmacı, çalgı başarısında yalnızca yeteneğin değil, aynı zamanda etkili ve bilinçli çalışma stratejilerinin de belirleyici olduğunu vurgulamaktadır. Ericsson, Krampe ve Tesch-Römer (1993) tarafından yapılan çalışmalar, çalgı performansındaki gelişimin büyük ölçüde planlı ve amaçlı çalışma süreçleriyle ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu nedenle çalgı eğitiminde öğrencilerin yalnızca uzun süre çalışmaları değil, aynı zamanda nasıl çalışacaklarını öğrenmeleri de büyük önem taşımaktadır.

2.5. Piyano Eğitimi

Piyano eğitimi, çalgı eğitiminin önemli ve temel boyutlarından biridir. Piyano, geniş ses alanı ve çok sesli müzik yapma olanağı sağlaması nedeniyle diğer çalgılardan farklı bir konuma sahiptir. Bu özelliği sayesinde müzik eğitiminde önemli bir araç olarak kullanılmakta ve mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin büyük bir kısmı piyano eğitimi almaktadır. Özellikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano hem bireysel çalgı gelişimi hem de çok sesli müziğin anlaşılması açısından temel derslerden biri olarak kabul edilmektedir.

Piyano çalmayı öğrenme süreci, yalnızca teknik becerilerin kazanılmasını değil, aynı zamanda zihinsel, devinişsel ve duyuşsal alanların birlikte gelişmesini gerektiren çok yönlü ve karmaşık bir öğrenme sürecidir. Piyano eğitiminin temel amacı, öğrencinin sağlam bir teknik altyapı kazanmasının yanı sıra müzikal gelişimini desteklemek ve müzikal ifade gücünü artırmaktır. Teknik beceriler müzikal anlatımın gerçekleşmesinde bir araç niteliği taşımakta, asıl hedef ise öğrencinin müzikal duyarlılığını ve yorumlama becerisini geliştirmektir. Bununla birlikte müzikal ifade düzeyinin gelişebilmesi için öğrencinin teknik açıdan karşılaştığı sorunların büyük ölçüde aşılmış olması gerekmektedir.

Piyano eğitiminde teknik yeterliliğin temeli doğru oturuş ve duruş, el pozisyonu, klavye hâkimiyeti, tuşe kullanımı ve parmak çevikliği gibi temel davranışların kazanılmasına dayanmaktadır. Bu nedenle piyano eğitiminin başlangıç

aşaması, söz konusu teknik becerilerin doğru biçimde öğrenilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Başlangıç düzeyinde kazanılan bu temel davranışlar ilerleyen aşamalarda geliştirilmekte ve öğrencinin daha farklı dönemlere ait eserleri çalabilmesi, farklı müzik stillerini tanıyabilmesi ve müzisyenlik becerilerini ilerletebilmesi için temel oluşturmaktadır. Bu süreçte öğrencinin gelişim düzeyine uygun repertuvarın seçilmesi, teknik ve müzikal becerilerin kazandırılmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Piyano eğitimi, bireyin müzik eğitimi sürecinde çok sesli müziği anlayabilmesini, duyabilmesini ve uygulayabilmesini sağlayan davranışların kazanıldığı bir eğitim alanıdır. Bu süreçte öğrenci yalnızca bir çalgı çalmayı öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda müziksel düşünme becerilerini geliştirir ve müziksel ifadeyi uygulamalı olarak deneyimleme fırsatı bulur (Tufan, 1997). Bu bağlamda piyano eğitimi, bireyin müziksel davranışlarında planlı ve amaçlı değişiklikler oluşturmayı hedefleyen bir eğitim süreci olarak değerlendirilebilir.

Genel olarak çalgı eğitimi kapsamında piyano öğretimi, öğrencinin teknik beceriler kazanmasının yanı sıra belirli müzikal hedeflere ulaşmasını da amaçlamaktadır. Bu hedefler arasında doğru nota okuma ve ritim duygusunun geliştirilmesi, parmak hâkimiyetinin sağlanması, el ve beyin arasındaki koordinasyonun kurulması, çok sesli duyma becerisinin geliştirilmesi ve armonik yapıları anlayarak eşlik yapabilme becerisinin kazanılması yer almaktadır. Ayrıca öğrencinin kendi öğrenme sürecini denetleyebilmesi, müziksel estetik anlayışını geliştirmesi ve bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimini desteklemesi de piyano eğitiminin önemli hedefleri arasında bulunmaktadır (Kamacıoğlu, 1996).

Piyano çalgısının etkili biçimde kullanılabilmesi için teknik ve müzikal açıdan sağlam bir temel oluşturulması gerekmektedir. Özellikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda öğrencilerin piyano becerileri yalnızca solo performans açısından değil, aynı zamanda öğretmenlik mesleğinde işlevsel olarak kullanılabilecek becerilerin geliştirilmesi açısından da önem taşımaktadır. Bu nedenle öğrencilerin işitme, armoni, koro ve eşlik gibi alanlarda piyanoyu etkin biçimde kullanabilecek temel teknik becerilere sahip olmaları beklenmektedir. Ancak piyano eğitimine üniversite düzeyinde başlayan veya teknik altyapısı yeterince gelişmemiş olan öğrenciler için temel nota okuma, deşifre yapma ve teknik egzersizleri öğrenme süreci daha uzun zaman alabilmektedir.

Piyano eğitimi doğası gereği bireysel öğretime dayalı bir eğitim sürecidir. Bu nedenle dersler çoğunlukla öğretmen ile öğrenci arasında birebir gerçekleştirilmektedir. Bu süreçte öğretmen öğrencinin düzeyine uygun etüt ve eserler seçmekte, teknik sorunları belirlemekte ve gerekli yönlendirmeleri yapmaktadır. Derslerde öğretmen tarafından yapılan açıklamalar, eleştiriler ve uygulamalı gösterimler öğrencinin gelişimini desteklemektedir. Böylece öğretmen öğrencisi için bir model oluşturmakta ve öğretim süreci öğretmen-öğrenci etkileşimi içerisinde şekillenmektedir (Enoch ve Lyke, 1977).

Piyano öğrenme sürecinde öğrencilerin karşılaştıkları sorunların önemli bir kısmı, nasıl öğrenmeleri gerektiğini bilmemelerinden kaynaklanmaktadır. Öğrenciler bazen öğrenme sürecinde önemli bilgileri seçme, anlamlandırma ve hatırlama aşamalarında zorluk yaşayabilmektedirler. Bu nedenle piyano eğitiminde etkili öğrenme stratejilerinin kullanılması büyük önem taşımaktadır.

Piyano eğitiminin ilk aşamalarında öğrencilerin doğru oturuş ve duruş alışkanlıklarını kazanmaları oldukça önemlidir. Piyanoda doğru oturma pozisyonu; taburenin uygun yükseklikte ayarlanması, vücudun dengeli bir şekilde konumlandırılması ve piyanoya olan mesafenin doğru belirlenmesi gibi unsurları içermektedir. El pozisyonu ise parmakların doğal duruşu, bilek ve ön kolun uyumu ve avuç içinin yüksekliği gibi faktörlerle ilişkilidir. Bu teknik davranışların doğru şekilde öğrenilmesi ilerleyen dönemlerde karşılaşılabilecek teknik sorunların önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Başlangıç aşamasında doğru oturuş ve el pozisyonunun öğrenilmesiyle birlikte teknik ve müzikal davranışların geliştirilmesi paralel biçimde ilerlemektedir. Öğrenciler yeni öğrendikleri teknik davranışları etüt ve egzersizler aracılığıyla tekrar etmekte ve farklı eserlerde uygulayarak pekiştirmektedirler. Bu süreçte teknik becerilerin yanı sıra müzikal ifade ve yorumlama becerileri de gelişmektedir.

20. yüzyılın başlarından itibaren piyano eğitimi yaklaşımlarında önemli değişiklikler yaşanmıştır. Önceki dönemlerde daha çok mekanik parmak egzersizlerine dayanan ve otoriter öğretim anlayışıyla yürütülen piyano öğretimi zamanla yerini daha müzikal ve öğrenci merkezli yaklaşımlara bırakmıştır. Deppe, Breithaupt, Leschetizky ve Matthay gibi Avrupa'daki önemli piyano pedagogları ile Amerika'daki bazı eğitimciler, piyano öğretiminde yalnızca parmak hareketlerine

değil kol, el ve işitsel kontrolün bütüncül kullanımına önem verilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Bu yaklaşımlar, öğrencilerin müzikal düşünme becerilerini geliştirmeyi, performans sırasında işitsel kontrol ve bilinçli değerlendirme yapabilmelerini hedeflemiştir (Sturm, James ve Jackson, 2000).

Piyano eğitiminde başarıya ulaşmanın en önemli unsurlarından biri düzenli ve planlı çalışma alışkanlığıdır. Derslerde öğrenilen teknik ve müzikal davranışların günlük çalışmalarla pekiştirilmesi, öğrenmenin kalıcılığı açısından büyük önem taşımaktadır. Öğrenme ile tekrar arasındaki süre ne kadar kısa olursa öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesi de o ölçüde kolaylaşmaktadır. Yapılan araştırmalar öğrenilen bilginin kısa süre içerisinde tekrar edilmesinin öğrenme düzeyini önemli ölçüde artırdığını göstermektedir. Bu nedenle piyano eğitiminde öğrencilerin düzenli ve günlük çalışma alışkanlığı geliştirmeleri, öğrenilen becerilerin kalıcı hale gelmesi ve performans gelişiminin hızlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

2.6. Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar

Piyano ’da bir eseri icra edebilmek için teknik becerileri doğru ve sağlam bir şekilde kazanılmış olması gerekmektedir. Bu teknik beceriler ne kadar ileri düzeyde olursa müzikal ifadelerin ortaya çıkışı da o kadar güzel ve kolay olmaktadır. Piyano eğitimi sürecinde teknik becerilerin gelişimine katkı sağlamak amacıyla yazılmış etütlere yer verilmesi büyük önem taşımaktadır (Kalkanoğlu, 2020).

Godowsky’ye (1935) göre, piyano tekniği öğretiminde çoğunlukla parmakların kuvvetlendirilmesi ve rahat hareket etmesi hedeflenmektedir. Ancak uygulamalarda sağ el kullanımına daha fazla ağırlık verildiği, sol elin ise geri planda kaldığı görülmektedir. Bu dengesiz çalışma biçimi zamanla her iki elde de çeşitli teknik sorunların ortaya çıkmasına yol açabilmektedir.

B. Cristofori’nin piyanoyu geliştirmesinin ardından, birçok piyano üreticisi çalgıya farklı yenilikler eklemeye devam etmiştir. Bu gelişmeler arasında en dikkat çeken özelliklerden biri de pedal sisteminin piyanoya kazandırılması olmuştur.

Pedal, piyanodan elde edilen sesin tınlama süresini artırarak daha dolgun ve yumuşak bir duyum oluşmasını sağlayan önemli bir unsurdur. Çimen’e (2001) göre piyano eserleri, pedal kullanımı sayesinde farklı renk ve tını özellikleri kazanmakta; böylece eserlerin yorumlanması daha etkileyici ve zengin bir hâle gelmektedir.

Pedal öğretimine başlama zamanı öğrencinin hazır bulunuşluğuna göre değişebilir. Piyano eğitimcileri arasında bu konuyla ilgili iki farklı görüş olduğu görülmektedir.

Pedal tekniği de piyano eğitiminde öğrencilerin en fazla zorlandığı alanlardan biridir. Pedal kullanımı yalnızca ayağın mekanik hareketinden ibaret olmayıp, aynı zamanda gelişmiş bir işitsel farkındalık gerektirmektedir. Öğrenciler çoğu zaman pedalı bilinçsiz biçimde kullanmakta ve teknik eksikliklerini gizlemek amacıyla pedala başvurmaktadır. Özellikle pedalı gereğinden uzun süre basılı tutmak, armonik bulanıklığa ve kirli bir tını oluşmasına neden olmaktadır. El-ayak koordinasyonunun yeterince gelişmemiş olması da pedal değişimlerinde gecikmelere yol açabilmektedir. Pedal kullanımında öğrencinin duyduğu sesi dikkatle analiz etmesi büyük önem taşımaktadır. İşitsel kontrolü gelişmemiş öğrenciler, ortaya çıkan tını farklılıklarını fark etmekte zorlanmakta ve müzikal kaliteyi yeterince değerlendirememektedir. Bu nedenle pedal eğitiminin yalnızca teknik değil, aynı zamanda işitsel eğitim boyutuyla ele alınması gerekmektedir.

Göher'e (2010) göre pedal eğitimine başlanabilmesi için öğrencinin öncelikle doğru beden duruşunu koruyarak ayağını pedala rahatça ulaştırabilmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra, pedal kullanımında el ve ayak koordinasyonunun birlikte sağlanabilmesi önemli bir koşuldur. Yanlış pedal kullanımının seslerin birbirine karışmasına ve bulanık bir duyum oluşmasına neden olabileceği düşünüldüğünde, öğrencinin temel armoni bilgisine sahip olması da önem taşımaktadır. Ayrıca notaları akıcı biçimde okuyabilmesi ve iki elini uyum içerisinde kullanabilmesi, pedal eğitim sürecinin sağlıklı ilerlemesi açısından gerekli görülmektedir.

Piyano eğitimi, bireyin aynı anda hem fiziksel hem zihinsel hem de işitsel becerilerini kullanmasını gerektiren çok yönlü bir süreçtir. Bu nedenle eğitim sürecinde ortaya çıkan teknik sorunlar yalnızca öğrencinin çalma performansını değil, aynı zamanda müzikal gelişimini, motivasyonunu ve enstrümana karşı tutumunu da doğrudan etkilemektedir. Piyano eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin temelinde çoğu zaman yanlış teknik alışkanlıklar, yetersiz altyapı, fiziksel uyumsuzluklar, bilinçsiz çalışma yöntemleri ve pedagojik eksiklikler yer almaktadır. Özellikle mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda öğrencilerin farklı altyapılarla eğitim sürecine dahil olmaları, teknik yeterlilikler açısından önemli farklılıkların

ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu durum, öğretim sürecinde hem öğrenciler hem de eğitmenler açısından çeşitli güçlükleri beraberinde getirmektedir.

Piyano eğitiminde en sık karşılaşılan sorunlardan biri, öğrencilerin piyanoya geç yaşta başlamasından kaynaklanan psiko-motor yetersizliklerdir. Erken yaşlarda başlayan bireylerde kas esnekliği, koordinasyon ve motor becerilerin gelişimi daha hızlı gerçekleşirken, ileri yaşlarda başlayan öğrencilerde teknik becerilerin kazanılması daha uzun zaman alabilmektedir. Özellikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda öğrencilerin önemli bir kısmının piyanoya geç yaşta başlaması, teknik gelişim açısından dezavantaj oluşturmaktadır. Kas gelişiminin belirli ölçüde tamamlanmış olması nedeniyle öğrenciler, el açıklığı, parmak bağımsızlığı ve bilek esnekliği gibi temel piyanistik becerileri kazanmada zorlanabilmektedir. Bu durum yalnızca fiziksel bir problem oluşturmakla kalmamakta, aynı zamanda öğrencilerin özgüvenlerinin azalmasına ve performans kaygısı yaşamalarına da neden olmaktadır (Jelen, 2013). Özellikle başlangıç aşamasında yaşanan başarısızlık hissi, öğrencinin düzenli çalışma motivasyonunu olumsuz etkileyebilmekte ve piyano dersine karşı isteksizlik geliştirmesine yol açabilmektedir. Bunun yanı sıra ileri yaşta başlayan öğrencilerin teknik kazanımları elde etmek için daha yoğun ve disiplinli çalışmaları gerekmekte, bu da zaman zaman fiziksel ve zihinsel yorgunluk oluşturmaktadır.

Piyano eğitiminde önemli bir diğer teknik problem ise yanlış oturuş ve duruş alışkanlıklarıdır. Piyanoda doğru oturuş pozisyonu, teknik gelişimin temelini oluşturan unsurlardan biridir. Ancak öğrencilerin önemli bir kısmı başlangıç aşamasında doğru oturuş ve el pozisyonu konusunda yeterli bilinç geliştirememektedir. Özellikle kambur oturmak, omuzları gereğinden fazla kaldırmak veya klavyeye fazla yaklaşmak gibi hatalar, öğrencinin hareket özgürlüğünü kısıtlamakta ve teknik kapasitesini düşürmektedir. Bunun yanında bileklerin sertleşmesi, parmak eklemlerinin içe çökmesi ve parmakların gereğinden fazla kasılması gibi problemler, ses kalitesini doğrudan etkilemektedir. Doğal olmayan el pozisyonları nedeniyle öğrenciler temiz ve kontrollü bir ton elde etmekte zorlanmakta, özellikle akor geçişlerinde seslerin aynı anda duyulmaması gibi teknik aksaklıklar yaşamaktadır (Gün ve Yıldız, 2013; Ceyhan, 2023). Bu tür fiziksel hatalar uzun vadede kalıcı teknik bozukluklara dönüşebilmekte ve öğrencinin ilerleyen repertuvarlarda daha büyük sorunlar yaşamasına neden olabilmektedir. Bu nedenle piyano eğitiminde başlangıç aşamasında doğru postür alışkanlığının kazandırılması büyük önem taşımaktadır.

Teknik sorunların önemli bir kısmı da öğrencilerin geçmiş eğitim süreçlerinden kaynaklanan yanlış alışkanlıklardan oluşmaktadır. Bu yanlış alışkanlıkların düzeltilmesi ise yeni bir tekniğin öğrenilmesinden çok daha zor bir süreçtir. Çünkü öğrenci uzun süre boyunca aynı hareketleri tekrar ederek yanlış tekniği otomatik hale getirmektedir. Parmakların gereğinden fazla kaldırılması, kol ağırlığının kullanılmaması, bileğin sabit tutulması veya yanlış parmak numaralarının tercih edilmesi gibi alışkanlıklar zamanla kalıcı hale gelebilmektedir. Ayrıca öğrencilerin seviyelerinin üzerinde eserler çalışmaya zorlanmaları da teknik gelişimi olumsuz etkileyen önemli bir faktördür. Teknik altyapısı yeterince gelişmeden zor repertuvarlara yönelen öğrenciler, eserleri gerçek anlamda öğrenmek yerine yalnızca "çalar gibi yapma" davranışı geliştirebilmektedir. Bu durum teknik becerilerin sağlam temeller üzerine kurulmasını engellemekte ve öğrencinin ilerleyen dönemlerde daha ciddi teknik problemler yaşamasına neden olmaktadır (Pirgon, 2013; Coşkuner ve Varış, 2018).

Piyanonun çoksesli yapısı da öğrencilerin teknik açıdan zorlanmasına neden olan önemli etkenlerden biridir. Piyanoda aynı anda iki elin farklı ritmik ve melodik yapıları seslendirmesi, öğrencinin koordinasyon becerisini yoğun şekilde kullanmasını gerektirmektedir. Özellikle sağ ve sol elin birbirinden bağımsız hareket ettiği polifonik eserlerde öğrenciler ciddi koordinasyon problemleri yaşayabilmektedir. Sağ el melodiyi çalarken sol elde eşlik düzenini sürdürmek, aynı anda farklı nüansları uygulamak ve ritmik dengeyi korumak öğrenciler için oldukça karmaşık bir süreçtir. Bunun yanı sıra Sol ve Fa anahtarlarının aynı anda okunması, deşifre sürecinde öğrencilerin sık hata yapmasına neden olmaktadır. Deşifre becerisi yeterince gelişmemiş öğrenciler, notaları çözmek için fazla zaman harcamakta ve sürekli tekrar yapma ihtiyacı hissetmektedir. Özellikle ritmik yapıların karmaşık olduğu eserlerde eller arasındaki senkronizasyonun bozulması, artikülasyon hataları ve seslerin birbirine karışması gibi problemler ortaya çıkmaktadır. Bu tür koordinasyon sorunları öğrencinin müzikal ifadeyi aktarmasını zorlaştırmakta ve performans kalitesini düşürmektedir.

Piyano derslerinde, piyano çalabilme için gereken artikülasyon tekniklerinden biri olan staccato çalma becerisinin ediniminde kullanılacak öğretim tasarımı kapsamında bir grup çalışması alternatif ve etkili bir yol sunabilir (Deniz ve Durak, 2024).

Temel piyano becerileri eğitimi; legato (bağlı çalım), staccato (zıplayan çalım), arpej ve gam çalışmalarını kapsamaktadır. Doğru piyano çalma teknolojisi; parmaklar, bilekler ve kolların yakın iş birliğini gerektirir (Zhifei, Pattananon ve Poonsawat, 2023).

Piyano eğitiminde karşılaşılan teknik sorunlar yalnızca performans kalitesini değil, öğrencinin fiziksel sağlığını da ciddi şekilde etkileyebilmektedir. Özellikle bilinçsiz ve aşırı çalışma sonucunda ortaya çıkan fiziksel rahatsızlıklar, öğrencilerin eğitim süreçlerini sekteye uğratabilmektedir. Isınma hareketleri yapılmadan uzun süre çalışılması, bileklerin gereğinden fazla zorlanması ve yanlış teknik hareketlerin sürekli tekrar edilmesi; tendinit, kas spazmları, sinir sıkışmaları ve karpal tünel sendromu gibi ciddi sağlık problemlerine yol açabilmektedir. Özellikle teknik açıdan yanlış hareketlerin uzun süre tekrar edilmesi, kas hafızasında zararlı hareket kalıplarının yerleşmesine neden olmaktadır. Bu nedenle piyano eğitiminde fiziksel farkındalık, doğru teknik kullanımı ve düzenli dinlenme süreçleri büyük önem taşımaktadır.

Piyano eğitiminde teknik başarıya ulaşmanın ve karşılaşılan motor güçlükleri aşmanın en önemli unsurlarından biri düzenli, planlı ve disiplinli bir çalışma alışkanlığı geliştirmektir. Bireysel pratik sürecinde öğrencinin kendi çalışma stratejilerini bilinçli bir şekilde yönetmesi ve karşılaştığı teknik engelleri çözmede etkili öğrenme stratejileri kullanması performans gelişimi üzerinde doğrudan belirleyici bir rol oynamaktadır (Özmenteş, 2008). Nitekim çalgı performansındaki niteliksel ilerleme, yalnızca enstrüman başında geçirilen zamana değil; planlı, amaçlı ve hedefe yönelik bir yapıya sahip olan "bilinçli çalışma" süreçlerine dayanmaktadır (Ericsson, Krampe ve Tesch-Römer, 1993).

Alınyazındaki araştırmalar da çalgı öğrencilerinin günlük çalışma süreleri ile performans başarıları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki olduğunu ve planlı pratik süresi arttıkça başarı düzeyinin yükseldiğini doğrulamaktadır (Özmenteş, 2012). Buna karşın, teknik altyapı yeterince gelişmeden öğrencilerin seviyelerinin üzerinde ağır repertuvarlara yönlendirilmesi veya günlük disiplinli çalışma alışkanlığının ihmal edilmesi, öğrencilerin kalıcı bir teknik gelişim sağlamasından ziyade yalnızca yüzeysel bir "çalar gibi yapma" davranışı geliştirmelerine neden olmaktadır (Pirgon, 2013). Dolayısıyla, güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin içerik analizinde beyan ettikleri çift el koordinasyonu, ritim kaymaları ve deşifre zafiyetleri gibi teknik tıkanıklıkların

temel çözümü, mekanik tekrarlardan ziyade analitik bir çalışma bilincinin inşa edilmesine bağlıdır.

Sonuç olarak piyano eğitiminde karşılaşılan teknik sorunlar; fiziksel, bilişsel, pedagojik ve psikolojik boyutları olan çok yönlü problemlerdir. Bu sorunların çözümü yalnızca öğrencinin bireysel çabasıyla değil, aynı zamanda bilinçli öğretim yöntemleri ve doğru pedagojik yaklaşımlarla mümkündür. Öğrencinin seviyesine uygun repertuvar seçimi yapılması, doğru teknik alışkanlıkların erken dönemde kazandırılması, işitsel farkındalığın geliştirilmesi ve sağlıklı çalışma yöntemlerinin öğretilmesi teknik problemlerin azaltılmasında önemli rol oynamaktadır. Bunun yanında öğrencilerin düzenli ve kontrollü çalışma alışkanlığı geliştirmeleri, teknik gelişimlerini daha sağlıklı ve sürdürülebilir hale getirecektir.

2.7. Türkiye'de Güzel Sanatlar Liseleri

Türkiye'de güzel sanatlar alanında ortaöğretim düzeyinde eğitim veren kurumların ortaya çıkışı 1989 yılına dayanmaktadır. Dönemin Millî Eğitim Bakanı Avni Akyol öncülüğünde İstanbul'da kurulan ilk Güzel Sanatlar Lisesi ile bu okulların kuruluş süreci başlatılmıştır. Kuruluşundan itibaren müzik ve resim olmak üzere iki ana alanda eğitim veren bu kurumların sayısı yıllar içinde giderek artmış ve Türkiye genelinde yaygınlaşmıştır. Günümüzde güzel sanatlar liseleri, ortaöğretim düzeyinde sanat eğitimi veren en önemli kurumlar arasında yer almakta ve müzik eğitimi alanında önemli bir rol üstlenmektedir. Cumhuriyet sonrası Türkiye'de uygulanan Batılılaşma politikaları doğrultusunda bu okulların büyük bölümünde eğitim programları Batı müziği temelli olarak yapılandırılmıştır. Bununla birlikte 2019 yılında güzel sanatlar liselerinin Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlanmasının ardından, 2020–2021 eğitim öğretim yılında İstanbul'da açılan bazı okullarda Türk müziği ve halk müziği odaklı eğitim programlarının uygulanmaya başlanmasıyla birlikte farklı müzik geleneklerine yönelik eğitim olanakları da oluşturulmuştur.

Güzel sanatlar liseleri, ortaöğretimin genel amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik eğitimin yanı sıra öğrencilerin sanatsal alanlara yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmeyi hedefleyen kurumlardır. Bu okullar, öğrencilerin sanat alanındaki yeteneklerini erken yaşlarda keşfetmelerine ve geliştirmelerine olanak sağlayarak nitelikli sanat insanlarının yetişmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Müzik

bölümlerinde eğitim gören öğrenciler Türk ve Batı müziği çalgıları, piyano, koro eğitimi, müzik tarihi, müziğe giriş gibi alan derslerinin yanı sıra Türkçe ve matematik gibi genel kültür derslerini de almaktadır. Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen seçmeli dersler de öğretim programına dâhil edilmektedir. Alan derslerinin yoğunlukta olduğu bu eğitim sürecinde öğrenciler, isterlerse yükseköğretimde farklı bölümlere yönelmelerini sağlayacak genel kültür dersleriyle de desteklenmektedir (Tanrıkulu, 2019, s.38).

Güzel sanatlar liselerinde yürütülen eğitim ve öğretim faaliyetleri Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen yönetmelik ve programlar doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda alanında uzman öğretmenler tarafından yürütülen eğitim sürecinde öğrenciler akademik ve sanatsal gelişimlerini sürdürmektedir. Eğitim sürecinde ortaya çıkabilecek çeşitli sorunlar okul yönetimi ve öğretmenler tarafından çözülmeye çalışılmaktadır. Bunun yanı sıra güzel sanatlar liselerinde yürütülen eğitim faaliyetleri, farklı araştırmacılar tarafından çeşitli yönleriyle incelenmekte ve bu kurumların işleyişi, eğitim uygulamalarının niteliği, öğretmen ve öğrenci deneyimleri gibi konular üzerine akademik çalışmalar yapılmaktadır.

Millî Eğitim Temel Yasası'nın 33. maddesi kapsamında kurulan güzel sanatlar liselerinde müzik eğitimi programı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenmektedir. Bu program kapsamında piyano dersi dört yıl boyunca zorunlu dersler arasında yer almaktadır. Ayrıca 2017–2018 eğitim öğretim yılından itibaren Batı müziği eğitimi alan öğrencilere bağlama öğrenme zorunluluğu getirilmiştir. Ancak Türk müziği çalgılarını öğrenmeye yönelik zorunlu ders uygulamasının bulunmaması dikkat çekmektedir. Oysa çalgı eğitimi müzik eğitiminin en temel unsurlarından biridir. Çalgı eğitiminin yeterli düzeyde yer almadığı bir müzik eğitimi programının eksik ya da yetersiz kalacağı ifade edilmektedir (Tanrıverdi, 1997, s.8).

Türkiye'de güzel sanatlar liseleri, yükseköğretim düzeyinde müzik eğitimi veren kurumlar için önemli bir öğrenci kaynağı oluşturmaktadır. Bu liselerden mezun olan öğrenciler, üniversitelerin konservatuvarlarına, müzik eğitimi anabilim dallarına veya güzel sanatlar fakültelerine giriş sınavlarına katılarak eğitimlerine devam edebilmektedirler. Bu yönüyle güzel sanatlar liseleri, lisans düzeyinde müzik eğitimi veren kurumlara öğrenci yetiştiren temel kurumlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Nitekim yapılan bazı araştırmalarda da güzel sanatlar liselerinin

temel hedeflerinden birinin, öğrencileri müzik alanında yükseköğretime hazırlamak olduğu belirtilmektedir (Güleç, 2007, s.13).

Bu okullarda eğitim gören öğrenciler mezuniyet aşamasında üniversite tercihleri konusunda çeşitli kararlar vermek durumunda kalmaktadır. Karar verme süreci bireyin farklı seçenekler arasından birini tercih etmesi olarak tanımlanmaktadır. Sağlıklı bir karar verme süreci ise bireyin alternatifleri değerlendirebilmesi, her seçeneğin olası sonuçlarını analiz edebilmesi, elde edilen bilgilerin güvenilirliğini sorgulayabilmesi ve verdiği karar doğrultusunda planlama yapabilmesi gibi becerileri içermektedir (Eldeleklioğlu, 1996, s.292).

Türkiye'de müzik eğitimi veren kurumlar arasında piyano eğitimi önemli bir yere sahiptir. Güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri ve üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında piyano eğitimi geniş bir uygulama alanına sahiptir. Bunun yanı sıra çeşitli sanat merkezleri, kurslar ve derneklerde de piyano eğitimi verilmektedir (Akpınar, 2017, s.10). Piyano, sahip olduğu geniş ses alanı ve hem solo hem de eşlik çalgısı olarak kullanılabilmesi nedeniyle müzik eğitiminde temel çalgılardan biri olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle müzik eğitimi veren kurumların büyük bölümünde piyano eğitimi önemli bir yer tutmaktadır.

Güzel sanatlar liselerinde verilen piyano eğitimi, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel becerilerini birlikte geliştiren kapsamlı bir öğrenme sürecini içermektedir. Bu yönüyle piyano eğitimi yalnızca teknik becerilerin geliştirilmesiyle sınırlı kalmayıp aynı zamanda müzikal algının, yorumlama yeteneğinin ve estetik anlayışın gelişimine de katkı sağlamaktadır (Kutluk, 1996, s.74).

1989 yılından itibaren eğitim faaliyetlerini sürdüren Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümleri, 1990 yılından itibaren kendi yönetmelikleri doğrultusunda eğitim vermeye başlamış, 1993 yılından itibaren de mezun vermeye başlamıştır. Bu okullardan mezun olan öğrenciler üniversitelerin ilgili bölümlerine yerleşerek müzik alanındaki eğitimlerini sürdürmektedirler (Uçan, 1996).

Güzel sanatlar liselerinde verilen çalgı eğitimi müzik eğitiminin temel bileşenlerinden biridir. Bu nedenle öğrencilerin bireysel çalgılarına yönelik düzenli, planlı ve sistemli bir çalışma alışkanlığı geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin çalgılarına yönelik disiplinli bir çalışma alışkanlığı edinmeleri hem teknik gelişimlerini hızlandırmakta hem de müzikal başarılarını olumlu yönde

etkilemektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin bireysel çalgı çalışmalarını düzenli olarak sürdürmeleri ve bu süreci bilinçli bir şekilde planlamaları müzik eğitimi sürecinin verimliliği açısından önemli görülmektedir.

3.YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli açıklanmış ve modelin kullanılma nedenleri gerekçelendirilmiştir. Evren ve örneklem hakkında ayrıntılı bilgi verilmiş, veri kaynakları anlatılmış, verilerin toplanma süreci ve analizi konusunda bilgi verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yaklaşımı kullanılmıştır.

Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve döküman incelemesi gibi çeşitli veri toplama tekniklerinden yararlanarak bireylerin bakış açılarını, algılarını ve yaşanan olayları kendi doğal ortamı içinde gerçekçi ve bütüncül bir yaklaşımla ele alan bir araştırma sürecidir (Yıldırım, ve Şimşek, 1999).

Nitel araştırmalarda, yaşam, kişi ve nesneler sürekli değiştiğinden her ilişki özeldir ve insan, bilgisini değişen koşullara göre yeniden yapılandırılmalıdır (Sönmez ve Alacapınar, 2018).

Durum çalışması tekniği, "Gerçek hayattan örneklerle, öğrenci kitlesine öğretimde bulunan sistematik hiyerarşi anlayışını zenginleştirmek amacıyla kullanılan bir tekniktir." (Şahin, Atasoy ve Somyürek, 2010).

Durum çalışması ise bir ya da birden fazla olayın, durumun, sosyal bir grubun veya birbirine bağlı sistemlerin derinlemesine incelendiği nitel araştırma desenidir. Durum çalışmasında araştırmaya konu olan varlık, bulunduğu mekâna ve zamana bağlı olarak tanımlanmaktadır (Özenç, 2022).

Nitel araştırmalar, yirminci yüzyılın başlarından itibaren, insan yaşamının karmaşık doğasını, olgu ve gizemleri belirlemeyi amaçlayarak, sosyoloji, antropoloji ve psikoloji bilimlerinde kullanıldığı bilinmektedir. Tarihsel süreçte nitel araştırma çeşitleri arasında doğal olguları belirlemeye yönelik "doğal araştırmalar, araştırmacının bir problemin çözümüne yönelik öznel görüşlerine yer verirse "yorumlayıcı araştırma, bir konu araştırmacı tarafından doğal ortamında derinlemesine incelenirse" alan araştırması gibi farklı çeşitlerinden bahsedilebilir (Baltacı, 2019).

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Balıkesir ilinde bulunan güzel sanatlar liselerinde piyano eğitimi alan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, Balıkesir merkezde bulunan güzel sanatlar lisesinden 20 öğrenci ile Ayvalık ilçesindeki güzel sanatlar lisesinden 20 öğrenci olmak üzere toplam 40 öğrenci oluşturmaktadır. Bu örneklem, araştırmanın amacı doğrultusunda belirlenmiş olup ilgili evreni temsil edebilecek nitelikte bir çalışma grubunu kapsamaktadır.

Tablo 1. Öğrenci Demografik Bilgiler Çizelgesi

		f	%
Cinsiyet	Kadın	26	65,0
	Erkek	14	35,0
Lise Adı	T.C.Z.B.G.S.L.	20	50,0
	S.C.Ş.G.S.L.	20	50,0
Yaş	13	1	2,5
	14	6	15,0
	15	7	17,5
	16	14	35,0
	17	10	25,0
	18	2	5,0
Sınıf	9	10	25,0
	10	10	25,0
	11	10	25,0
	12	10	25,0
Lise Öncesi Müzik Eğitimi Aldınız mı?	Evet	28	70,0
	Hayır	12	30,0
Lise Öncesi Çalgı Eğitimi Aldınız mı?	Evet	27	67,5
	Hayır	13	32,5
Piyano eğitimi aldınız mı?	Evet	12	30,0
	Hayır	28	70,0

Tablo 1- devamı

Yetiştiğiniz yerleşim birimi	Büyükşehir	16	40,0
	İl	1	2,5
	İlçe	18	45,0
	Kasaba	1	2,5
	Köy	4	10,0
İkametgâh şekliniz	Aile yanında	28	70,0
	Yurt	12	30,0
Okul dışında piyano çalışma imkânı mevcut mu?	Evet	29	72,5
	Hayır	11	27,5
Toplam		40	100

Tablo 1.'de verilen bulgular incelendiğinde öğrenci gurubuna ait veriler, toplam 40 öğrenci üzerinden şekillenmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu kız öğrenciler (%65) oluşturmaktadır. Örneklem, iki farklı güzel sanatlar lisesi arasında eşit olarak bölünmüştür ve her sınıf seviyesinden eşit sayıda (%25) katılım sağlanmıştır. Öğrencilerin %70'i lise öncesinde müzik eğitimi almış, %67,5'i ise çalgı eğitimi geçmişine sahiptir. Buna karşın, lise öncesinde piyano eğitimi alanların oranı %30 ile sınırlıdır. Bu durum, öğrencilerin genel bir müzik temeliyle gelmelerine rağmen piyano branşında lise döneminde daha yoğun bir gelişim sürecine girdiklerini göstermektedir. Öğrencilerin büyük bir kısmı ilçe (%45) ve büyükşehir (%40) merkezlerinde yetişmiştir. Aile yanında ikamet edenlerin oranı %70 iken, okul dışında piyano çalışma imkânı olan öğrencilerin oranı %72,5 gibi oldukça yüksek bir seviyededir.

Tablo 2. Öğretmen Demografik Bilgiler Çizelgesi

		f	%
Cinsiyet	Kadın	3	60,0
	Erkek	2	40,0
Yaş	45	1	20,0
	53	1	20,0
	47	1	20,0
	62	1	20,0
	50	1	20,0
Lise Adı	T.C.Z.B.G.S.L.	3	60,0
	S.C.Ş.G.S.L.	2	40,0
Kaç Senedir Öğretmenlik Yapmaktasınız?	23	1	10,0
	32	2	40,0
	26	2	40,0
	33	1	10,0

Tablo 2 - devamı

Lisans Eğitiminiz Süresince Kaç Yıl Piyano Eğitimi Aldınız?	4	5	100,0
Toplam		5	100

Öğretmen gurubuna ait veriler, her iki okulda görev yapan 5 öğretmen üzerinden elde edilmiştir. Öğretmen gurubunun yaşları 45 ile 62 arasında değişmekte olup tamamı oldukça deneyimlidir. Mesleki kıdemleri 23 yıl ile 33 yıl arasında değişen bu kadro uzun yıllara dayanan bir öğretmenlik tecrübesine sahiptir. Öğretmenlerin %60'ı kadın, %40'ı erkektir. %60'ı T.C.Z.B.G.S.L., %40'ı ise S.C.Ş.G.S.L. bünyesinde görev yapmaktadır. Dikkat çeken en önemli veri öğretmenlerin tamamının (%100) lisans eğitimleri süresince 4 yıl boyunca kesintisiz piyano eğitimi almış olmasıdır. Bu durum öğrencilere eğitim veren kadronun branş yetkinliğinin ve akademik temelinin tam olduğunu göstermektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri

Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacını önceden hazırladığı yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır. Bu teknik araştırmacıya derinlemesine bilgi edinme olanağı tanıyan, soru cevap tekniğine dayalı, araştırmacının ek sorular sorabildiği, sözel olmayan davranışların gözlenebildiği bir tekniktir (Yıldırım ve Şimşek, 2021).

Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, yapılandırılmış görüşme tekniğinden biraz daha esnektir. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan ya da alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir (Türnüklü, 2000).

3.4. Verilerin Toplanma Süreci

Görüşmeler öğretmenlerin ve öğrencilerin programları aksatılmadan, gerekli idari izinler alınarak yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı tarafından hazırlanan

öğrencilere 19, öğretmenlere ise 21 sorudan oluşan "yarı yapılandırılmış görüşme formu" uygulanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilen içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

Alanka'ya (2024) göre içerik analizi, sosyal bilimler alanında kullanılan temel ve önemli araştırma yöntemlerinden biridir.

İçerik analizi, insanların yazdıklarının ve söylediklerinin nicelleştirilmesi, sayısallaştırılması süreci olarak tarif edilebilir. Bu metodun temelinde yazılan ve söylenenlerin kategorileştirilmesi ve hangi sıklıkta kullanıldıklarının araştırılması yatmaktadır (Simon ve Burstein, 1985).

İçerik analizi, sosyal bilimlerde hem araştırmalar sonucunda elde edilen görüşme metinleri ve kayıtların hem de yazılı ya da görsel medya içeriklerinin incelenerek anlamlı sonuçlara ulaşılmasını sağlayan sistematik bir araştırma yöntemidir (Olgun, 2008).

3.6. Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda elde edilen bulguların inandırıcılığı ve bilimselliği, geçerlik ve güvenirlik önlemlerinin şeffaf bir biçimde sunulmasına bağlıdır (Creswell ve Poth, 2018). Bu araştırmada veri analiz sürecinin güvenirliğini ve kodlamaların nesnelliğini sağlamak amacıyla, araştırmacı tarafından kodlanan görüşme metinlerinin %20'lik bir bölümü (rastgele seçilen 8 öğrenci ve 1 öğretmen görüşmesi), müzik eğitimi ve nitel araştırma yöntemleri alanında uzman iki farklı akademisyen tarafından bağımsız olarak yeniden kodlanmıştır.

Araştırmacı ve iki bağımsız alan uzmanı (toplam üç kodlayıcı) arasındaki tutarlık, Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen güvenirlik formülü kullanılarak hesaplanmıştır. Üç kodlayıcının yer aldığı bu süreçte, kodlayıcılar arasındaki ikili karşılaştırmaların ortalama uzlaşma oranları dikkate alınmıştır:

Güvenirlik = [Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)] x 100

Araştırmanın temel boyutlarını oluşturan ana temalara yönelik öğretmen ve öğrenci görüşmelerinden elde edilen üç kodlayıcılı uzlaşma oranları Tablo 3 ve Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmen Görüşmeleri Temalarına Göre Kodlayıcılar Arası Güvenirlik Oranları

Araştırma Temaları	Görüş Birliği (f)	Görüş Ayrılığı (f)	Toplam Değerlendirilen Kod (f)	Güvenirlik Oranı (%)
Bilişsel ve Teorik Sorunlar	28	4	32	%87,5
Fiziksel ve Motor Beceriler	35	4	39	%89,7
Çalışma Alışkanlıkları ve Pedagojik Süreç	42	6	48	%87,5
Çevresel ve Fiziki İmkân Yetersizlikleri	20	2	22	%90,9
Öğretmen Verileri Genel Ortalama	125	16	141	%88,6

Tablo 4. Öğrenci Görüşmeleri Temalarına Göre Kodlayıcılar Arası Güvenirlik Oranları

Araştırma Temaları	Görüş Birliği (f)	Görüş Ayrılığı (f)	Toplam Değerlendirilen Kod (f)	Güvenirlik Oranı (%)
Bilişsel Zorluklar ve Teorik Adaptasyon	85	12	97	%87,6
Motor Beceriler ve Koordinasyon Güçlükleri	110	15	125	%88,0
Bireysel Çalışma Süreleri ve Yöntemleri	140	18	158	%88,6
Duyuşsal, İletişimsel ve Çevresel Faktörler	65	8	73	%89,0
Öğrenci Verileri Genel Ortalama	400	53	453	%88,3

Nitel araştırmalarda, Miles ve Huberman (1994) formülü ile hesaplanan güvenirlik oranının %70 ve üzerinde olması, veri analizinin bilimsel olarak güvenilir kabul edilmesi için yeterli bir ölçüt olarak değerlendirilmektedir. Tablo 3. incelendiğinde, öğretmen mülakatlarından elde edilen veriler üzerinde araştırmacı ve iki bağımsız uzman tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda genel uyum

yüzdesi %88,6 olarak hesaplanmıştır. Öğretmen verilerinde en yüksek uzlaşma %90,9 oranıyla mekân yetersizliği ve evde çalgı bulunmaması gibi fiziki altyapı sorunlarını kapsayan "Çevresel ve Fiziki İmkân Yetersizlikleri" temasında sağlanmıştır.

Tablo 4. incelendiğinde ise, 40 öğrenciye ait yüksek hacimli veri setinin analizinde üç kodlayıcılı genel güvenirlik katsayısı %88,3 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin heyecan, öğretmen yaklaşımı, baskı ve okul dışı çalışma düzenini barındıran "Duyuşsal, İletişimsel ve Çevresel Faktörler" teması kodlayıcılar arasında %89,0 ile en yüksek görüş birliği sağlanan alan olmuştur. Fa anahtarı okuma ve ritmik yapılar gibi "Bilişsel Zorluklar ve Teorik Adaptasyon" temasında ise %87,6 ile nispeten daha fazla kodlama farklılığı yaşandığı tespit edilmiştir.

Her iki veri setinde de elde edilen %88 bandındaki yüksek güvenirlik oranları, verilerin temalaştırılması sürecinde yüksek düzeyde bir nesnellik ve kodlayıcılar arası uzlaşma sağlandığını kanıtlamaktadır. Görüş ayrılığı yaşanan sınırlı sayıdaki kodlama (öğretmen verilerinde f=16, öğrenci verilerinde f=53) için üç kodlayıcı bir araya gelerek ham metinleri yeniden incelemiş; kod isimleri ve kategoriler üzerinde tartışılarak nihai görüş birliğine varılmış ve analiz süreci akademik standartlara uygun biçimde tamamlanmıştır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu kısmında, Balıkesir ili merkez ve Ayvalık'ta bulunan güzel sanatlar liselerinde piyano eğitimi alan 15-18 yaş grubu piyano öğrencilerinin karşılaştıkları teknik sorunlara ve çözümüne yönelik öğretmen görüşleri kapsamında verilerin çözümlenip tablolaştırılmasına, bu çözümlerden oluşan bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Piyano Öğrencilerinin Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde öğrencilerin görüşlerinden elde edilen bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Piyano Eğitiminde Karşılaştıkları Genel Zorluklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Bilişsel Zorluklar	Fa Anahtarı ve Nota Okuma	12	Öğr.11: "*Fa anahtarı okurken zorlanıyorum."* Öğr.35: "*Nota okurken biraz zorlanıyordum özellikle fa anahtarı ama şu an iyiyim."*
Motor Beceriler	Çift El Koordinasyonu ve Bağımsızlık	15	Öğr.38: *"Genellikle sağ el ayrı sol el ayrı çaldığım zaman oluyor ama birleştirmede sıkıntım oluyor."* Öğr.26: *"İki eli farklı bir şekilde kontrol edemiyorum. Anlayamıyorum yapamıyorum."*

Tablo 5- devamı

Fiziki İmkanlar	Çalgı Eksikliği ve Çalışamama	8	Öğr.11: *"Oldu çünkü evimde çalgı yok. Çalışmamı ilerletemedim sadece okulda çalıştım."* Öğr.21: *"Çalışma düzenimden dolayı okul dışında çalışacak enstrümanım olmadığı için çalışamıyorum."*
Duyuşsal ve İletişimsel	Öğretmen Yaklaşımı ve Stres	5	Öğr.36: *"Hoca tarafından biraz baskıya uğradım."* Öğr.12: *"Bazen hocalar ilgilenmiyor olabiliyor... hocanın bana göstermesini isterim."*

Tablo 5'te verilen bulgular incelendiğinde, en sık tekrar eden problemin anatomik ve zihinsel bir bariyer olan çift el koordinasyonu (f=15) olduğu görülmektedir. Bunun hemen ardından teorik altyapı eksikliğinden kaynaklanan Fa anahtarı okuma zorluğu (f=12) gelmektedir. Öğrencilerin fiziksel olarak evlerinde piyano olmaması (f=8) tekrarları engellerken, öğretmen baskısı veya ilgisizliği gibi duyuşsal faktörler (f=5) öğrenci motivasyonunu düşüren önemli bir dışsal zorluk olarak kodlanmıştır.

Tablo 6. Öğrencilerin Süsleme Tekniklerini Uygulama Durumlarına İlişkin Görüşleri

Kategori	**Kod**	***f***	**Örnek İfadeler**
Teknik Yetersizlik	Tril ve Çarpmalarda Karışıklık	16	Öğr.5: *"Evet özellikle tril ve grubetto. Hızlı olduğu için parmaklarım karışıyor."* Öğr.25: *"Evet. Trilleri yaparken çok zorlanıyorum özellikle 3 ve 4. Parmaklarda zorlanıyorum."*
Müfredat/Eğitim	Henüz Konuyu İşlememe	14	Öğr.16: *"Daha önce süsleme yapmadım.* Öğr.6: *"Daha geçmedik."*
Sorunsuz Uygulama	Kolay Kavrama	10	Öğr.1: *"Hayır zorlanmıyorum."* Öğr.32: *"Tabiki de. (Zorlanmıyorum anlamında)"*

Tablo 6'da verilen bulgular incelendiğinde süsleme teknikleri, parmakların bağımsızlığına ve çevikliğine dayandığı için öğrencilerin önemli bir kısmı (f=16) özellikle tril yaparken zayıf parmaklarında (3. Ve 4. Parmak) kontrol kaybı

yaşamaktadır. Dikkat çeken bir diğer bulgu, 9. Ve 10. Sınıf ağırlıklı olmak üzere birçok öğrencinin (f=14) müfredatta henüz bu konuya gelmemiş olmasıdır.

Tablo 7. Öğrencilerin Temel Artikülasyon Tekniklerini Uygulama Durumlarına İlişkin Görüşleri

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Rahat Uygulama	Temel Artikülasyonlarda Zorlanmama	22	Öğr.28: "*Aslında başlarda parça öğrenirken biraz zorlanıyorum ama çaldıktan sonra kolay oluyor."* Öğr.25: "*Hayır."*
Teknik Adaptasyon	Staccato Süre ve Senkronizasyon Sorunu	11	Öğr.12: "*Staccatoda sıkıntım var... tuşa basıp çekerken bazen az basıp çekiyorum süreyi tutturamıyorum."* Öğr.10: "*Sadece sağ el sol el farklı olunca bazen karışıklık oluyor."*
Eğitim Eksikliği	Henüz Görmeme	7	Öğr.16: "*Daha önce görmedik."* Öğr.14: "*Daha geçmedik."*

Tablo 7'ye göre legato (bağlı çalma) genel olarak doğal bir refleks olarak algılanırken, staccato (kesik çalma) öğrencilerin ritmik bütünlüğünü bozmaktadır (f=11). Tuşeye basma ve çekme süresini ayarlayamayan öğrenciler, özellikle sağ el legato yaparken sol elin staccato yaptığı polifonik durumlarda senkronizasyon problemi yaşamaktadır. Büyük çoğunluk ise (f=22) bu tekniklerin zamanla oturduğunu belirtmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin Eser Çalma Sürecinde Teknik Detayları İnceleme Alışkanlıklarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Analitik Yaklaşım	Çalmadan Önce Bilinçli İnceleme	21	Öğr.1: *"İlk baş arıza seslerine bakıyorum sağ el sol el ayrı ayrı çalışıyorum..."* Öğr.35: *"Armonik analizine kadar yaparım."*
Pragmatik/Yüzeysel	Önce Deşifre veya İncelememe	19	Öğr.14: *"Önce sadece notaya bakıyorum... onun dışında çok dikkat etmiyorum önce deşifre çıkartıyorum."* Öğr.9: *"İncelemiyorum."*

Tablo 8'e göre öğrenciler esere yaklaşım açısından iki kampa bölünmüştür. Yarısı (f=21) donanım, arıza sesleri ve armonik analiz gibi teknik ön hazırlıklar

yaparken; diğer yarısı (f=19) deşifreye odaklanarak notaları tuşlara aktarmayı birincil hedef görmekte ve teknik detayları (nüans, tempo) ancak parça ezberlendikten sonra eklenecek bir aşama olarak değerlendirmektedir. Öğrenci yanıtları başarı düzeyleri bağlamında ele alındığında, 'öz-düzenlemeli öğrenme' becerileri açısından bazı farklılıklar göze çarpmaktadır. Başarılı olarak değerlendirilen öğrencilerin neredeyse tamamı çalmaya başlamadan önce arızalara, armonik analize ve gürlüklere baktıklarını ifade ederken; '(Kötü)' veya '(Orta)' olarak kodlanan öğrenciler teknik detayları incelemediklerini, sadece deşifreye odaklandıklarını veya 'gelişine çaldıklarını' belirtmişlerdir. Bu durum, piyanodaki başarısızlığın sadece mekanik bir sorun olmadığını, öğrencilerin analitik çalışma bilincinden yoksun olmalarıyla doğrudan ilişkili olduğunu kanıtlamaktadır.

Tablo 9. Öğrencilerin Çift El Koordinasyonu ve Bağımsızlığı Sürecinde Karşılaştıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Koordinasyon Güçlüğü	Bağımsızlık ve Poliritmik Zorluklar	23	Öğr.18: *"İki elin aynı anda bastığında değil ve farklı zamanlarda bastığında zorlanıyorum."* Öğr.24: *"Sol el 16'lık sağ elde de başka bir ezgi olunca biraz zorlanıyorum..."*
Aşılabilir Sorun	Çalışarak/Bölerek Aşma	9	Öğr.38: *"Genellikle sağ el ayrı sol el ayrı çaldığım zaman oluyor ama birleştirmede sıkıntım oluyor."* Öğr.27: *"Sol elimi sağ elimle birlikte hareket ettirmem zor oldu ama şu an yok."*
Sorunsuz İlerleme	Zorlanmama	8	Öğr.32*: "Hayır zorlanmıyorum."* Öğr.36: *"Hayır."*

Tablo 9'a göre veri setindeki en baskın teknik problemdir. Öğrenciler (f=23), ellerin eşzamanlı blok akorlar basmasından ziyade, *farklı ritmik değerleri* (örn. sağ el 8'lik, sol el 16'lık) aynı anda icra ederken zihinsel bölünme yaşamaktadır. "Ayrı ayrı çalışıp birleştirme" metodu (f=9), öğrencilerin bu sorunu aşmak için kendi kendilerine geliştirdikleri veya öğretmenlerinden öğrendikleri en yaygın stratejidir.

Tablo 10. Öğrencilerin Eserleri Kesintisiz ve Akıcı İcra Edebilme Durumlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Çalışmaya Endeksli	Pratik Süresiyle Gelen Akıcılık	24	Öğr.30: *"Evet ama işte çalma sürem bir hafta en az çalmam gerekiyor parçayı akıcı şekilde çalmam için."* Öğr.18: *"Çalıştığım zaman evet ama çalışmadığım zaman olmuyor."*
Akıcılık Sorunu	Takılma, Deşifre Yavaşlığı ve Heyecan	10	Öğr.33: *"Heyecanımdan kaynaklı hiçbir zaman akıcı bir şekilde çalamıyorum."* Öğr.22: *"Şu an daha değil."*
Akıcı İcra	Sorunsuz Çalma	6	Öğr.21: *"Evet."* Öğr.28: *"Evet."*

Tablo 10'daki bulgular incelendiğinde akıcılık (müzikal cümleyi kesintisiz icra etme), öğrencilerin büyük çoğunluğu (f=24) tarafından doğrudan bireysel çalışma süresine (pratiğe) bağlanmaktadır. Tuşların yerini arama (deşifre eksikliği) veya performans anındaki heyecan (f=10), müzikal akışı sekteye uğratan temel frenleyici unsurlardır. Bununla birlikte veriler, öğrencilerin akıcılığı sağlamak adına deşifre (anında nota okuma) yapmak yerine tehlikeli bir şekilde 'kas hafızasına (ezbere)' sığındıklarını ortaya koymuştur. İki eli ve notayı aynı anda takip edemeyen öğrenciler (bilişsel aşırı yüklenme), eseri armonik olarak kavramak yerine parmak hareketlerini mekanik olarak ezberlemeyi tercih etmektedir. Söz konusu ezbere dayalı yaklaşım, başlangıç düzeyinde anlık bir akıcılık sağlasa da eserlerin çok sesliliği arttıkça öğrencinin teknik gelişimini yavaşlatan önemli bir pedagojik eksiklik olarak değerlendirilebilir.

Tablo 11. Öğrencilerin Eserlerdeki Nüansları Uygulama ve Dikkat Etme Durumlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Farkındalık ve Uygulama	Dikkat Etme ve İçselleştirme	21	Öğr.24: *"Zorlanmıyorum his olarak yapıyorum bunu... hislerime dayalı daha güzel yapabiliyorum."* Öğr.1: *"Tabiki. Çünkü parça nüanslarla çaldığımız zaman bir şeye benziyor."*
Dikkat Eksikliği	Atlamak veya Sonradan Eklemek	11	Öğr.10: *"Bazen görmüyorum atlıyorum çok dikkat edemiyorum."* Öğr.14: *"Önce çalmaya çalışıyorum sonra dikkat ediyorum."*

Tablo 11- devamı

Mekanik Zorluk	Uygularken Kontrol Kaybı	8	Öğr.19: *"...sol elim baskın kaldığı için ayarlayamıyorum kafam karışıyor."* Öğr.25: *"Özellikle akustik piyanolarda nüans yapmak benim için daha zorlayıcı oluyor. Çünkü tuşlar daha sert oluyor."*

Tablo 11'deki bulgular incelendiğinde nüanslar (gürlük terimleri), öğrencilerin bir kısmı için "esere ruh katan" ayrılmaz bir parça iken (f=21); bir kısmı için nota öğrenme telaşı içinde göz ardı edilen bir lükstür (f=11). Uygulama aşamasında ise, akustik piyanoların tuşe ağırlığı veya zayıf elin (genelde sol) kontrol edilememesi nedeniyle mekanik zorluklar (f=8) yaşanmaktadır. Veriler derinlemesine incelendiğinde, öğrencilerin nüans ve staccato gibi teknikleri uygulamada yaşadıkları mekanik zorlukların temelinde 'tuşe (ağırlık) uyuşmazlığı' olduğu tespit edilmiştir. Örneğin; Öğr.25, akustik piyanolarda nüans yapmanın tuşların sertliği nedeniyle daha zorlayıcı olduğunu ifade etmiştir. Öğrt.4 yurtta kalan öğrencilerin piyano yerine org edinmeye çalıştıkları yönündeki tespitiyle bu durum birleştirildiğinde; evde tuş hassasiyeti yeterli olmayan elektronik klavyelerle çalışan öğrencilerin, okuldaki akustik piyanonun mekanik yapısına uyum sağlamakta zorlandıkları ve bu durumun nüans kontrollerini olumsuz etkilediği söylenebilir.

Tablo 12. Öğrencilerin Arpej Çalışmalarındaki Deneyimlerine ve Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Rahat Uygulama	Çalışıp Zorlanmama	18	Öğr.30: *"Evet. Bana çok kolay geliyor arpej ve gamlar."* Öğr.39: *"Evet. Zorlanmadım biraz daha kolay geliyor bana."*
Teknik Zorluk	Atlamalar ve Parmak Numaraları	10	Öğr.20: *"Evet çalıştım. Bazen zorlandım atlamalarda karışıyor."* Öğr.32: *"Yani parmaklarım çok büyük. Arpejlerde zorlanıyorum."*
Eğitim Eksikliği	Hiç Çalışmama	12	Öğr.3: *"Daha önce hiç çalışmadım."* Öğr.33: *"Hayır hiç çalışmadım."*

Tablo 12'ye göre arpej tekniğiyle tanışan öğrencilerin çoğu (f=18) bu yapıyı algısal olarak kolay bulsa da, parmak boyutu veya klavyedeki pozisyon değişiklikleri (atlamalar) bazı öğrencilerde (f=10) hedef tuşu ıskalamaya yol açmaktadır. Önemli bir kesim ise (f=12) lise seviyesinde olmalarına rağmen henüz arpejli bir eser icra

etmemiştir. Arpej ve atlamalı pasajlardaki zorlukların sadece çalışma eksikliğiyle değil, öğrencilerin morfolojik (anatomik) özellikleriyle de ilişkili olduğu görülmüştür. Öğr.28 ‘ellerim küçük olduğu için geçişler zor oluyor' beyanı ile Öğr.32 'parmaklarım çok büyük, arpejlerde zorlanıyorum' ifadesi; standart piyano eğitiminde el boyutu ve parmak yapısının getirdiği fiziksel dezavantajları gözler önüne sermektedir. Bu bulgu, her öğrenciye aynı parmak numarasının dayatılmasının pedagojik bir hata olabileceğini, öğrencinin anatomisine uygun kişiselleştirilmiş (parmak numarası optimizasyonu) çözümlere ihtiyaç duyulduğunu desteklemektedir.

Tablo 13. Öğrencilerin Pedal Kullanım Deneyimlerine ve Karşılaştıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Deneyimsizlik	Pedala Hiç Geçmeme	21	Öğr.11: *“Hiç kullanmadım.”* Öğr.10: *“Daha pedal görmedik.”*
Koordinasyon Zorluğu	Bastığını/Çekeceğini Unutma (Bulanıklık)	12	Öğr.4: *“Bazen basıyorum ama bastığımı unutuyorum ayağım basılı kalıyor bazen de basmayı unutuyorum.”* Öğr.12: *“Uzatma pedalını çok uzun bastığımda sesler karışabiliyor.”*
Sorunsuz Kullanım	Rahat Uygulama	7	Öğr.30: *“Hayır çok rahat.”* Öğr.36: *“Hayır.”*

Tablo 13’teki bulgular incelendiğinde pedala dair en çarpıcı bulgu, 40 öğrencinin yarıdan fazlasının (f=21) piyano eğitiminde henüz pedala basmamış olmasıdır. Pedalı kullanan öğrencilerde ise (f=12), senkop pedal mantığı (el basarken ayağı çekme/yenileme) oturmadığı için armonik bulanıklık ve seslerin birbirine karışması yaygın bir sorundur.

Tablo 14. Öğrencilerin Parmak Numaralarına Dikkat Etme ve Parmak Geçişlerinde Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Farkındalık ve Mekanik Zorluk	Dikkat Etme Ancak Geçişlerde Kilitlenme	24	Öğr.18: *“Evet dikkat ederim yoksa çalamıyorum... 4 ve 5. Parmaklarda zorlanıyorum.”* Öğr.10: *“Parmak geçişlerinde bazen zorlanıyorum. Uzun aralıklı notalara atlarken karışıklık oluyor.”*
Bilinçsizlik / İhmal	Dikkat Etmeme veya Ezberleme	9	Öğr.9: *“Etmiyorum.”* Öğr.22: *“İlk notaları öğrenmeden parmak numaralarını öğrenmiştim. O çok kafa karıştırıcı oldu...”*

Tablo 14- devamı

Kişiselleştirme	Kendi Numarasını Geliştirme	7	Öğr.30: *"Rahatıma geliyorsa bazen kendi parmak numaralarımı kullanıyorum..."* Öğr.23: *"...bazen parmak numaralarını kendime göre değiştiriyorum."*

Tablo 14'e göre öğrenciler parmak numaralarının piyanodaki önemini teorik olarak bilmektedir (f=24). Ancak uygulamada başparmak altı/üstü geçişler, zayıf parmakların (4 ve 5) kullanımı ve geniş aralıklara atlamalar kas kilitlenmelerine yol açmaktadır. Kendi anatomilerine göre (f=7) parmak numarasını optimize eden öğrencilerin varlığı dikkat çekicidir.

Tablo 15. Farklı ve Aksak Ritmik Yapılara Adaptasyon Durumlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Adaptasyon Zorluğu	Aksak ve Değişken Ritimlerde Zorlanma	19	Öğr.20: *"Evet. Mesela bir eserde izmir izmir izmir gibi giderken bir anda van geliyorsa ben onu da izmire kaydırıyorum."* Öğr.5: *"Genellikle 3/8 ve 6/8 aksak ritimlerde zorlanıyorum."*
Sorunsuz İcra	Kolay Uyum Sağlama	17	Öğr.27: *"Hayır. Daha iyi yapabiliyorum."* Öğr.35: *"Hayır."*
Teorik Yetersizlik	Vuruşları Bilmeme	4	Öğr.16: *"1 vuruşluk nota, 2 vuruşluk ve 4 vuruşluk notayı öğrendik daha onlar dışında bir şey bilmiyorum."*

Tablo 15'teki bulgular incelendiğinde geleneksel/düzenli ritim kalıplarından çıkıp, aksak (senkoplu, noktalı) veya bileşik ölçülere geçildiğinde, öğrencilerin yarısı (f=19) ritmik kaymalar yaşamaktadır. Öğr.20'nin "van hecesini izmire kaydırması" ifadesi, zihnin kolaya kaçma eğiliminin dikkat çekici bir canlı örneğidir.

Tablo 16. Öğrencilerin Piyano Eğitimi Sürecinde Kendilerini Zorlayan Genel Unsurlara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Bilişsel ve Teknik Engeller	Deşifre, İki El, Ritim	18	Öğr.12: *"Fa anahtarı okumakta zorlandım biraz Türk müziği ağırlıklı gidiyordum."* Öğr.39: *"Ritim genelde zorluyordu beni bir de iki eli aynı anda çalmak zorluyordu."*
Psiko-Sosyal ve Öğretmen	Baskı, Kıyaslanma, İlgisizlik	10	Öğr.31: *"...yapamadığım yerleri de düzgün bir şekilde göstermediği için bir tık ilgisiz geçiyor dersler."* Öğr.33: *"Nota bilen bir arkadaşımla çok fazla kıyaslandım kendimi kötü hissettim çok fazla geriye düştüm."*
Zorlanmama	Olağan Süreç	12	Öğr.24: *"Olmadı."* Öğr.34: *"Aslında piyanoda zorlanacak bir şey olmadığını düşünüyorum..."*

Tablo 16'daki bulgular incelendiğinde eğitim sürecindeki engeller sadece teknik (fa anahtarı, iki el) boyutta kalmamış; akran zorbalığı (kıyaslanma), öğretmen ilgisizliği veya pedagojik hatalar gibi duyuşsal olumsuz deneyimler (f=10) öğrencilerin motivasyonunu doğrudan etkilemiştir. Ayrıca öğrencileri zorlayan bu durumların sınıf düzeyine göre dikey eksende farklılaştığı tespit edilmiştir. 9. ve 10. sınıfların temel sorunu anatomik (postür, el pozisyonu) ve teorik (fa anahtarı okuma) bariyerler etrafında toplanırken; 11. ve özellikle 12. sınıfların en büyük sorunu akademik kaygılar (TYT/YKS) nedeniyle piyanoyu ikinci plana atmaları ve zaman yetersizliğidir. Güzel Sanatlar Liselerinde piyano eğitiminin sınıflar ilerledikçe kümülatif bir gelişim göstermesi beklenirken, üniversite sınavı gerçeğinin üst sınıf öğrencilerini çalgı eğitiminden kopardığı ve teknik gerilemeye yol açtığı görülmektedir. Öğr.8 ve Öğr.25 gibi öğrencilerin öğretmen tutumu ve ilgisizliği konusundaki beyanları, istikrarlı bir usta-çırak ilişkisinin kurulamamasının öğrencinin teknik disiplinden kopmasına ve duyuşsal olarak dersten soğumasına neden olduğunu doğrulamaktadır.

Tablo 17. Öğrencilerin Piyano Çalışırken Karşılaştıkları Fiziksel ve Postür Kaynaklı Rahatsızlıklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Postür Kaynaklı	Sırt, Bel ve Omuz Ağrısı	18	Öğr.17: *"Omuz ağrısı oluyor çok kambur durduğum için."* Öğr.9: *"Belim ağrıyor. Kambur oturuyorum muhtemelen."*

Tablo 17- devamı

Tuşe Kaynaklı	Bilek ve Parmak Ağrısı	11	Öğr.33: *"Evet. Bilek ağrısı fazla oluyor."* Öğr.6: *"Sadece serçe parmağımı kullandığım zaman bileğimde ağrı oluyor."*
Fiziksel Sorun Yok	Karşılaşmama	11	Öğr.32: *"Hayır."*

Tablo 17'ye göre piyanonun ergonomik bir enstrüman olmaması ve lise çağındaki öğrencilerin postür (kambur oturma) problemleri, doğrudan bel/sırt ve omuz ağrılarına (f=18) yol açmaktadır. Yanlış ağırlık aktarımı (kola yüklenme) ise bilek ve parmaklarda (f=11) fiziksel zorlanmalara yol açmaktadır.

Tablo 18. Öğrencilerin Teknik Egzersizleri Uygulama Sıklıklarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	**Kod**	***f***	**Örnek İfadeler**
Egzersiz Yapmayanlar	Hiç Çalışmama / Bilmeme	22	Öğr.9: *"Hayır çalışmadım ne olduğunu bile bilmiyorum."* Öğr.11: *"Çalışmadım."*
Egzersiz Yapanlar	Hanon, Czerny, Beyer Pratiği	18	Öğr.5: *"Evet her gün yapıyorum."* Öğr.12: *"Czerny ve beyer çalıştım."*

Tablo 18.'e göre ileri düzey piyano eğitiminin yapı taşı olan teknik egzersizlerin (Hanon, Czerny vb.) kullanımında ciddi bir eksiklik (f=22) vardır. Sadece sınav veya konser parçasına odaklanan müfredat anlayışı, öğrencilerin kas gelişimini ve teknik altyapısını zayıf bırakmaktadır. Dikkat çeken bir diğer husus ise müfredat ve pedagoji arasındaki kopukluktur. Öğretmen verileri ile çaprazlandığında, öğretmenlerin büyük kısmı teknik sorunları çözmek için öğrencilerine Hanon ve Czerny kullandırdığını beyan etse de; 40 öğrencinin 22'sinin bu egzersizleri hiç yapmadığını, hatta 'ne olduğunu bile bilmediğini' ifade etmesi, hedeflenen müfredatın öğrenciye içselleştirilerek aktarılamadığını ve eğitimin sadece 'sınav eseri kurtarma' odaklı bir pratiğe dönüştüğünü göstermektedir.

Tablo 19. Öğrencilerin Çalışma Esnasında Metronom Kullanım Alışkanlıklarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Kullanmayanlar	Ayakla Ritim Tutma / İhtiyaç Duymama	21	Öğr.7: *"Ayaklarımı vurarak çalışıyorum."* Öğr.38: *"Hayır."*
Kullananlar	Sürekli veya Sorunlu Yerlerde Kullanma	19	Öğr.35: *"Evet. Çok dikkat ediyorum."* Öğr.10: *"Evet yapamadığım yerlerde kullanıyorum."*

Tablo 19'a göre metronom alışkanlığı sınıflar bazında oturmamıştır. Öğrencilerin yarısı (f=21) metronom yerine ayaklarıyla (bedensel ritim) tempo tutmayı tercih etmektedir. Bu durum, öğretmenin ders esnasında sadece eliyle tempo vermesinin ve metronom disiplininin öğrencilere içselleştirilememesinin bir sonucudur. Ham veriler pedagojik bir gözle incelendiğinde; metronom kullanmayan öğrencilerin ritmi sağlamak için geliştirdikleri 'ayakla tempo tutma' alışkanlığının, ilerleyen süreçte pedal kullanımını (Soru 9) doğrudan baltaladığı tespit edilmiştir. Ritim tutmak için ayağını vurmaya şartlanmış bir motor belleğin, aynı ayağı senkop (bağlama) pedalı için kontrollü ve zıt zamanlı kullanması nörolojik bir çatışma yaratmaktadır. Öğrencilerin pedal kullanımında yaşadıkları zamanlama ve sesi uzatma sorunlarının, ayağın ritim tutma alışkanlığı ile pedalın gerektirdiği asimetrik hareket arasındaki uyumsuzluktan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 20. Öğrencilerin Piyano Çalma Sürelerine (Deneyim) İlişkin Dağılımı

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Lise Dönemi Başlayanlar	1-3 Yıl (Okula Başlayınca)	27	Öğr.16: *"3 aydır. Okula başladığımdan beri."* Öğr.29: *"2 yıl."*
Geçmişi Olanlar	4-9 Yıl (Ortaokul/İlkokul Temelli)	13	Öğr.24: *"9 yıl."* Öğr.1: *"5 yıl."*

Tablo 20'de verilen bulgular incelendiğinde GSL öğrencilerinin çok büyük bir kısmı (f=27) piyanoyla lise çağında (14-15 yaşlarında) tanışmaktadır. Kas, kemik ve

motor becerilerin esnekliğini yitirmeye başladığı bu yaşta piyanoya başlamak, önceki sorularda tespit edilen teknik ve fiziksel zorlukların temel nedenidir.

Tablo 21. Öğrencilerin Haftalık Piyano Ders Saatlerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Ders Saati Miktarı	2 Saat	23	Öğr.16: *"2 saat"* Öğr.28: *"2 saat."*
	1 Saat	14	Öğr.1: *"1 saat"* Öğr.25: *"1 saat."*
	4 Saat (Seçmeli Dahil)	3	Öğr.5: *"4 saat seçmeli ile birlikte."*

Tablo 21'de verilen bulgular incelendiğinde çoğunluk (f=23) haftada 2 saat ders görürken, 12. sınıf veya ana çalgısı farklı olan bir grubun ders saati 1 saate düşmektedir. Bu süre, piyano gibi nankör ve sürekli denetim gerektiren bir enstrüman için (öğrenci ifadelerine göre) oldukça yetersiz kalmaktadır.

Tablo 22. Yatılı Öğrencilerin Akşam Etütlerinde Piyano Çalışma İmkânlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Yatılı Olmayanlar	Gündüzlü Öğrenciler	31	Öğr.11: *"Yatılı değilim."* Öğr.25: *"Yatılı değilim."*
Yatılı Olup Çalışamayanlar	Fiziksel İmkân Yokluğu	5	Öğr.16: *"Farklı yurtta olduğumuz için çalışamıyoruz."* Öğr.33: *"Olmuyor çalgımız yok çünkü."*
Yatılı Olup Çalışanlar	Org veya Okul İmkânı	4	Öğr.6: *"Evet çalışıyorum... 1 saatini de piyanoya ayırıyorum."* Öğr.29: *"Bazı arkadaşlarda org var onlarda çalışıyoruz."*

Tablo 22'ye göre öğrencilerin çoğu gündüzlüdür. Ancak yatılı olanlar fiziksel imkanlar açısından daha dezavantajlıdır. Kendi yurtlarında piyano çalışma odası olmaması veya başka okulların yurtlarında kalmaları (f=5), pratik yapma imkanını tamamen sıfırlamakta, öğrenciler org gibi ikame çözümlerle (f=4) idare etmeye çalışmaktadır.

Tablo 23. Öğrencilerin Günlük Bireysel Piyano Çalışma Sürelerine İlişkin Dağılımı

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Çok Yetersiz Çalışma	Sadece Dersten Derse / Haftada 1-2 Saat	29	Öğr.38: *"...genellikle dersten derse."* Öğr:21: *"Haftada maksimum 3 gün. 3 günde de maksimum 1 saat."*
Orta Düzey Çalışma	Günde 1-2 Saat	9	Öğr.1: *"2,5 saat."* Öğr.14: *"2 ya da 3 saat."*
Yoğun Çalışma	Günde 3 Saat ve Üzeri	2	Öğr.5: *"4-5 saat kesin çalışıyorum."* Öğr.28: *"Net bir zaman söyleyemem ama günde 3 saat falan."*

Tablo 23'e göre piyano eğitiminin belkemiği olan "bireysel çalışma" alışkanlığı, 40 öğrencinin neredeyse %75'inde (f=29) yoktur. "Dersten derse" piyano kapağını açmak, piyanoda istenen kas hafızasının, teknik reflekslerin ve akıcılığın neden oluşmadığını açıklayan temel nicel ve nitel göstergelerden biridir.

4.2. Piyano Öğretmenlerinin Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu kısmında öğretmenlerden alınan verilerin analizine ve yorumlarına yer verilmiştir.

Tablo 24. Öğretmenlerin Mesleki Deneyim Sürelerine (Kıdemlerine) İlişkin Dağılımı

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Mesleki Deneyim	20 Yıl ve Üzeri	5	Öğrt.3: *"40 yıldır."* Öğrt.4: *"2004'ten beri güzel sanatlar lisesinde piyano eğitimciliği yapıyorum."*

Tablo 24'te verilen bulgulara göre çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin neredeyse tamamı (f=4) 20 yıl ve üzerinde mesleki kıdeme sahiptir. Katılımcıların bu denli yüksek bir altyapıya sahip olması, çalışmanın bulgularından elde edilecek pedagojik tespitlerin derinliği ve geçerliliği açısından oldukça değerlidir.

Tablo 25. Öğretmenlerin, Öğrencilerin Karşılaştıkları Temel Teknik Problemlere İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımı

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Bilişsel/Teorik	Nota ve Fa Anahtarı Okuma Zorluğu	3	Öğrt.3: *"...ileriki seviyelerde bile yani öğrencilerin nota okuma problemleri var ve fa anahtarı okumakta güçlük yaşıyoruz."* Öğrt.2: *"Nota okuma problemi, notayı tuşe üzerine aktaramama..."*
Fiziksel/Motor	El-Göz Koordinasyonu ve El Pozisyonu	4	Öğrt.1: *"...el göz koordinasyonunda eksiklik notayı tuşeye aktaramama"* Öğrt.4: *"Yeni başlayan öğrenci el pozisyonu duruş oturuş pozisyonunda 1-2 ay çok sıkıntı yaşıyor."*
Çevresel	Mekân Yetersizliği	1	Öğrt.5: *"Piyano derslikleri çok az olduğu için çalışma ortamları bulamıyorlar."*

Tablo 25'te verilen bulgular incelendiğinde öğretmenler, öğrencilerin teknik problemleri olarak yalnızca parmak veya kas zayıflıklarını değil; zihinsel altyapıyı işaret etmektedir. Özellikle teorik eksiklik olan *nota okuma zafiyeti* (f=3), doğrudan tuşeye aktarım sorunlarına (f=4) zemin hazırlamaktadır. Teorideki gecikme, motor becerilere "koordinasyon eksikliği" olarak yansımaktadır.

Tablo 26. Öğretmenlerin Teknik Problemlerin Çözümünde Kullandıkları Yöntem ve Stratejilere İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Analitik/Zihinsel Yöntemler	Solfej / Bona ve Deşifre Yaptırma	3	Öğrt.1: *"Çalıştığımız etüt veya parçanın bonasını yaptırıyorum..."* Öğrt.3: *"...öğrencinin hani parça ezberlemekten daha çok nota okuma deşifre seviyesini geliştirerek..."*
Uygulamalı/Fiziksel Yöntemler	Sağ-Sol El Ayrı ve Yavaş Çalıştırma	4	Öğrt.5: *"Sağ eli ayrı yaptırıyoruz sol eli ayrı yaptırıyoruz anlamazsa defalarca aynı yeri çalıştırıyoruz."* Öğrt.1: *"Takıldığımız yerleri de yavaş tempoda ayrı çalıştırıyorum."*
Metaforik Yöntemler	Görsel ve Dokunsal Benzetmeler	2	Öğrt.4: *"...kendimi sürekli avcunun içinde bir top varmış gibi ya da yanımda küre bulundurup küreye ellerini koyarak..."* Öğrt.2: *"Masa üzerinde teknik çalıştırıyorum..."*

Tablo 26'da verilen bulgular incelendiğinde öğretmenlerin çözüm stratejileri, zihinsel hazırlık ile başlar (bona/solfej) ve izole edilmiş mekanik çalışmalarla (ayrı eller, yavaş tempo) devam eder. Problemin salt enstrüman başında değil, *Öğrt.4* ve *Öğrt.2'nin* vurguladığı gibi metaforik yaklaşımlarla (masa üstü, hayali top) çözülmeye çalışıldığı görülmektedir.

Tablo 27. Öğretmenlerin Teknik Gelişim Sürecinde Tercih Ettikleri Etüt ve Eserlere İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Mekanik Etütler	Hanon ve Czerny Kullanımı	3	Öğrt.3: *"...ikinci döneminin sonlarına doğru falan genelde ben hanon czerny bazı öğrencilerde çalıştırıyorum..."* Öğrt.5: *"Czerny, piyano albümü (gül çimen), hanon bazı öğrencilere."*
Alternatif Yöntemler	Masa Üstü Egzersiz / Repertuvar Odaklı	2	Öğrt.2: *"Masa üzerinde parmakların oturup kalkma pozisyonu..."* Öğrt.1: *"Yok."*

Tablo 27'ye göre pedagojik olarak Hanon ve Czerny ekolünün GSL düzeyinde hala en yaygın kullanılan teknik çözümleyici materyaller (f=3) olduğu görülmektedir. Etüt dışında, doğrudan eserin içindeki zorlukların egzersiz haline getirilmesi veya masa üstü uygulamaları da dikkat çekmektedir.

Tablo 28. Öğretmenlerin İdeal Piyanoya Başlama Yaşı ve Geç Başlamanın Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
İdeal Yaş Aralığı	5-7 Yaş ve Okuma-Yazma Süreci	4	Öğrt.4: *"...ilkokul 1. Okuma yazma öğrendikleri zaman notayı da öğrenmeleri daha kolay oluyor."* *Öğrt.2: "Bence okuma yazmayı öğrendikten sonra başlaması daha mantıklı."*
Geç Başlamanın Etkisi	Teknik Zafiyet / Düzeltme Zorluğu	3	Öğrt.3: *"...yanlış başlamış oluyorlar veya işte özenle o parmak hareketleri... yeniden sıfırdan vermek daha güç oluyor..."* Öğrt.4: *"Olabilir tabiki ne kadar erken yaşta el pozisyonu otururs a bizim için daha iyi."*

Tablo 28'e göre öğretmenler piyanoya başlamak için okuma-yazmanın söküldüğü 6-7 yaş bandını ideal görmektedir. Erken çocuklukta (okul öncesi) renklerle yapılan eğitimin, nota sistemine geçişte "sancılı" (Öğrt.2) bir uyum süreci yarattığı

tespit edilmiştir. GSL'ye (14-15 yaş) kadar sağlam altyapı almamış çocukların teknik adaptasyonları oldukça zordur.

Tablo 29. Öğretmenlerin Teorik Bilgi Eksikliğinin Teknik Başarı Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Teorinin Pratiğe Etkisi	Müzikal ve Teorik Bilginin Şart Olması	5	Öğrt.3: *"Teknik probleme yol açmaz ama başarıyı kısıtlar bence... teorik bilgileri bilerek donanımlı oysa öğrenci çok daha başarılı oluyor..."* Öğrt.1: *"Öğrencilerin nota okuma nota süreleri parmak numarası kullanımı ve tonalite bilgisi... teknik becerilerin sağlıklı gelişimini engeller."*

Tablo 29'da verilen bulgular incelendiğinde eğitimcilerin tamamı (f=5), teorik bilgi eksikliğinin öğrencilerin piyanodaki teknik gelişimini yavaşlattığı görüşünde birleşmektedir. Akorların kurulumunu, tonaliteyi veya terimlerin (gürlük, artikülasyon) Türkçe anlamlarını bilmeyen öğrencinin tekniği, ezbere dayalı ve yüzeysel kalmaktadır.

Tablo 30. Öğretmenlerin Haftalık Piyano Ders Saatlerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Saat Yeterliliği	Yetersiz / Artırılmalı	2	Öğrt.4: *"Yeterli bulmuyorum aslında. Eğer bir çocuk alan çalgısında 4 saat görüyorsa piyanoda da bunu görmesi gerekiyor..."* Öğrt.5: *"Bulmuyorum fazlalaştırılması gerekiyor..."*
	Yeterli / Duruma Bağlı	3	Öğrt.1: *"Evet 2 saat yeterli"* Öğrt.2: *"Öğrencisine göre değişir. Blok dersin avantajı da var dezavantajı da var."*

Tablo 30'da verilen bulgular incelendiğinde ders saati konusunda görüş ayrılığı mevcuttur. Bazı öğretmenler 2 saati yeterli görürken, özellikle zorlanan öğrenciler için veya ana çalgı dersine (4 saat) kıyasla piyanonun süresinin artırılması gerektiği ya da blok ders yerine bölünerek yayılmasının faydalı olacağı belirtilmiştir.

Tablo 31. Öğretmenlerin Evde/Yurtta Çalgı Olmamasının ve Barınma Şeklinin Teknik Gelişime Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Fiziki İmkân Eksikliği	En Büyük Teknik Engel	5	Öğrt.3: *"En büyük neden diyebiliriz yani çoğu öğrencinin evde kalsa bile evinde piyanosu yok..."* Öğrt.4: *"Yurtta kalması en büyük sorun zaten... yurttaki çocuklar her ne kadar piyanonun yerini tutmasa da bir org edinmeye çalışıyorlar."*

Tablo 31'de verilen bulgular incelendiğinde çalışmaya katılan eğitimcilerin tamamı (f=5) bu durumu önemli bir sorun olarak vurgulamıştır. Kurumda verilen formel eğitim ev veya yurt ortamında tekrar edilmediğinde, psiko-motor becerilerin kalıcılığı azalmaktadır. Öğrenciler org gibi tuşe derinliği olmayan aletlerle idare etmeye çalışmakta, bu da doğrudan teknik yozlaşmaya sebep olmaktadır.

Tablo 32. Öğretmenlerin Eserleri Baştan Sona Çalışma Alışkanlığının Teknik Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Bilinçsiz Tekrar	Hataların Pekiştirilmesi (Olumsuz Etki)	5	Öğrt.3: *"Çok sakıncalı bence ileri götürmez... yeniden yeniden en başa dönüyorum aynı hataları yapıyorlar o vakit kaybından başka bir şey değil."* Öğrt.4: *"Baştan sona baştan sona çalınan parça yine aynı hataları beraberinde getiriyor."*
Alternatif Çözüm	Bölerek / Ölçü Ölçü Çalışma	4	Öğrt.2: *"...zor pasajlar zor geçişler olursa ölçü çalışması yapması daha iyi olur."* Öğrt.3: *"...küçük bölümleri işte bu ölçü olur cümle olur periyot olur neyse onları bölüm bölüm çalışarak..."*

Tablo 32'ye göre baştan sona çalma alışkanlığı, öğretmenler tarafından, öğretmenler tarafından vakit kaybı ve "hata pekiştirme seansı" olarak görülmektedir. Çözüm olarak tümevarım yöntemi (ölçüden esere doğru) şiddetle tavsiye edilmektedir.

Tablo 33. Öğretmenlerin Teknik Gelişimde Metronom Kullanımının Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Metronom Kullanımı	İç Ritim Zayıfsa Kafa Karıştırır	3	Öğrt.5: *"Metronom kafalarını karıştırıyor. Sabit saymaya alıştıklarında daha güzel yapıyorlar."* Öğrt.3: *"...farkında olmuyor metronom sayma bilmem ne becerisi gelişmeyen çocuklarda metronom... daha çok kafasını karıştırıyor."*
	Olumlu ve Gerekli	2	Öğrt.4: *"Tabi ki."* Öğrt.1: *"Evet."*

Tablo 33'e göre çok ilginç bir bulgu ortaya çıkmıştır. Akademik olarak metronom savunulsa da pratiğe döküldüğünde ritim algısı oturmamış öğrenci için metronomun bir kılavuz olmaktan çıkıp dikkat dağıtan ve kaosa sebep olan bir unsura dönüştüğü saptanmıştır.

Tablo 34. Öğretmenlerin Sınıf Düzeylerine Göre Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Uyum Süreçlerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
9. Sınıflar	Adaptasyon, Nota Bilmeme, Yanlış Beklenti	4	Öğrt.3: *"9. Sınıflar bir kere adaptasyon sıkıntısı çekiyorlar... Bir gitar öğrencisi lay lay lom burda gelip pop gitar çalacağını zannediyor."* Öğrt.4: *"9. sınıflarda dediğim gibi nota bilgisi olmayan çocuğa..."*
12. Sınıflar	Üniversite (YKS) Kaygısı ile Boşlama	2	Öğrt.3: *"12 sınıflar tyt kaygısı vs onlar da başlayınca biraz daha alan derslerinin müzik derslerinin ağırlığı azalıyor..."* Öğrt.4: *"12. Sınıflar üniversiteye hazırlanma eğiliminde olduğu için alan çalgı ve piyano eğitimini biraz boşluyorlar."*

Tablo 34'e göre sorunlar dikey eksende değişmektedir. 9. sınıf öğrencisi temel uyum, nota okuma ve mesleki farkındalık (lay lay lom beklentisi) sorunları yaşarken; 12. sınıf öğrencisi tamamen Türkiye'nin sınav gerçeği (YKS/TYT) nedeniyle piyanoyu ikincil plana itmektedir.

Tablo 35. Öğretmenlerin Gam Çalışmalarında Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Teknik Sorun	Başparmak (1. Parmak) Geçişleri	4	Öğrt.1: *"Parmak numarası geçişlerini uygulamada sıkıntı yaşıyorum."* Öğrt.4: *"Parmak geçişlerinde genel olarak gam çalarken çocuklar sorun yaşıyorlar..."*
Çözüm Önerisi	Ayrı Eller ve Aksak Ritim (Senkop) Çalıştırma	3	Öğrt.4: *"...bazen onu ben aksak ritim çalıştırıyorum... çocuklar o aksak ritimde bir sonraki parmak geçişine düşünme fırsatı yakalasın diye."* Öğrt.3: *"...zıt hani do majör la minör gibi basit gamlarda zıt olarak iki oktav falan çalışmalar daha rahat olduğu için..."*

Tablo 35'te verilen bulgular incelendiğinde gamların ana omurgası olan "başparmak geçişi", anatomik olarak en zorlanılan kısımdır. Öğretmenler bu mekanik zorluğu aşmak için hız düşürmenin yanında, zihinsel hazırlık süresi tanıyan *aksak (noktalı) ritim* varyasyonlarını pedagojik bir strateji olarak kullanmaktadır.

Tablo 36. Öğretmenlerin Legato ve Staccato Tekniklerinin Ediniminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Staccato Sorunu	Düşme Korkusu ve Kasılma	2	Öğrt.4: *"...staccatoda elini kaldırıp tekrar aynı notaya düşemeyeceği için korkular yaşıyor."* Öğrt.3: *"sorunla karşılaşmıyoruz... bazıları her eserde gayet daha güzel uyguluyor bazıları işte orta seviyede..."*
Koordinasyon	İki Elin Bağımsızlığı	2	Öğrt.5: *"Sağ ve sol belleği ayrı ayrı çalıştırarak vuruş sistemlerine göre çözebiliyoruz."* Öğrt.2: *"Önce her iki eli staccato... Sonra tek el legato tek el staccato sonra da birleştirebiliriz."*

Tablo 36'da verilen bulgular incelendiğinde legatoda (bağlı çalma) genel bir sorun yaşanmazken, staccato tuşesinde ana sorun "notayı ıskalama korkusu" ile kasların kilitlenmesidir. Koordinasyonda ise bir elin bağlı, diğerinin kesik çaldığı pasajlar zihinsel senkronizasyon problemi yaratmaktadır.

Tablo 37. Öğretmenlerin Öğrencilerde Gözlemledikleri Duruş, Tutuş ve Oturuş Pozisyonu Sıkıntılarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Fiziksel Postür	L Pozisyonu İhlali ve Kamburluk	3	Öğrt.3: *"Ben durmadan ders boyunca piyanoya çok yakın oturma özellikle böyle kambur çıkarak..."* Öğrt.2: *"...ellerin L pozisyon oluşturması konusunda biraz teknik sorunlar var."*
İlerleme	İlk Yıllarda Yoğun / Zamanla Azalır	2	Öğrt.4: *"Yine dediğim gibi 9. Sınıflarda... ama yoğun bir şekilde ilk sınıflarda yaşıyoruz."* Öğrt.5: *"Yaşamıyorum."*

Tablo 37'ye göre postür bozuklukları, başlangıç sınıflarında (9. Sınıf) son derece yaygındır. "Piyanoya gereğinden fazla yapışmak" ve kolların L (doksan derece) formunu kaybetmesi, tuşeye aktarılan ağırlığı engellediği için öğretmenler tarafından sürekli ikaz gerektiren kronik bir problemdir.

Tablo 38. Öğretmenlerin Öğrencilerin Ödevlere Bakış Açılarına ve Çalma Güçlüklerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Çalışma Alışkanlığı	Hazırlıksız / Çalışmadan Gelme	4	Öğrt.3: *"...genel olarak çalışmıyorlar yani en büyük sıkıntımız öğrencinin hazırlıksız derse gelmesi... gerisi işte böyle sürekli bahaneler..."* Öğrt.4: *"Öncesinde eğer hiç çalışmadan geldiyse öğrenci o hafta verdiğim ödevleri deşifre yaptırıyorum..."*
Algısal Güçlük	Matematiksel Algı Yetersizliği	1	Öğrt.5: *"Çalmakta güçlük genelde çekiyorlar matematiksel hafızanın da etkili olduğunu düşünüyorum."*

Tablo 38'e göre temel sorun ödevin "zor" olmasından ziyade, öğrencinin derse hiç hazırlık yapmadan gelmesidir. *Öğrt.3* "sürekli bahaneler" vurgusu, öğrencilerin çalışma disiplini ve zaman yönetimi (öz düzenleme) konusunda ciddi sıkıntılar çektiğini göstermektedir.

Tablo 39. Öğretmenlerin Öğrencilerin Bireysel Piyano Çalışma Sürelerinin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Çalışma Süresi	Kesinlikle Yetersiz	5	Öğrt.4: *"Düşünmüyorum maalesef. Çocuk hafta yarım saat ya da 40 dakika baksa bile ben piyanoya çalıştım oluyor adı."* Öğrt.2: *"Düşünmüyorum. Haftalık ders programının baya bir yüklü olduğunu düşünüyorum."*

Tablo 39'a göre öğretmenleri tamamı (f=5) ortak frekansla çalışma süresinin yetersizliğinden yakınmaktadır. Sadece donanım eksikliği değil, öğrencilerin kültür dersi yükü ve "günde 40 dakika çaldım bitti" şeklindeki yanlış tatmin duyguları süreci baltalamaktadır.

Tablo 40. Öğretmenlerin Performans/Sahne Deneyiminin Öğrenciler Üzerindeki Etkilerine ve Yararlarına İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Sahne Deneyimi	Özgüven ve Sosyalleşme Kaynağı	5	Öğrt.3: *"Düşünüyorum tabii çok çok önemli öğrencinin özgüveni açısından olsun işte kendini ifade etmesi..."* Öğrt.4: *"...çok iyi olmayan öğrencimi de dinletiye çıkarma taraftarıyım çok mükemmel... bir eser çalmasa bile... çalsın taraftarıyım."*

Tablo 40'ta verilen bulgular incelendiğinde eğitimciler, kusursuz performanslardan ziyade "sahneye çıkma cesaretini" önemsemektedir. Dinletiler, öğrencilerin hedefe kilitlenmesi, sahne heyecanını yönetebilmesi ve akran öğrenmesi açısından kritik bir motivasyon aracıdır.

Tablo 41. Öğretmenlerin Akor ve Arpej Çalışmalarında Yaşanan Zorluklara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Zorluk Kaynakları	Parmak Numaraları ve Tonal Bilgi Zayıflığı	3	Öğrt.5: *"...tonal bilgileri yetmediği zaman akorları bulmada zorlanabiliyorlar."* Öğrt.2: *"Yine piyanoda herkesin bildiği gibi parmakları ait olduğu tuşlarda kullanmak çok önemli."*
	Sorun Yaşamayanlar	2	Öğrt.1: *"Hayır çekmiyorum."* Öğrt.3: *"Öğrencisine göre tabi çekiyoruz... o yönü zayıf öğrenciler daha zayıf oluyor."*

Tablo 41'de verilen bulgular incelendiğinde arpej ve akor pratiğinde kas hafızasından ziyade "armoni" bilgisi devrededir. Öğrenci bastığı akorun hangi dizinin kaçıncı derecesi olduğunu zihnen kavrayamazsa, bu çalışmaları mekanik bir ezberden öteye taşıyamamakta ve tuşları bulmakta zorlanmaktadır.

Tablo 42. Öğretmenlerin Kadans Çalışmalarında Yaşanan Spesifik Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Spesifik Sorunlar	Geçiş Hızı ve Toplu Ses Basma	2	Öğrt.4: *"Belki kadanstan kadansa geçişlerde sorun yaşıyoruz... parmak numaralarında çocuk sorun yaşayabiliyor ya da hemen gelmesi gerektiği zamanında gelemiyor."* Öğrt.2: *"Toplu ses basma alışkanlığı masanın üzerinde 1-3-5, 1-2-4 parmaklarını toplu olarak bastırıp..."*
Sorun Yok	Yaşanmıyor	3	Öğrt.1: *"Hayır"* Öğrt.5: *"Yaşamıyorum."*

Tablo 42'de verilen bulgular incelendiğinde kadanslar genellikle formel ve standart yapılar (I-IV-V-I gibi) olduğu için genel bir sorun teşkil etmese de zayıf ellerde akor bloklarının tam aynı anda (toplu ses) eşzamanlı basılamaması ve geçiş ritminin aksaması gibi spesifik sorunlar kaydedilmiştir.

Tablo 43. Öğretmenlerin Pedal Tekniği Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Kavrama Sorunu	Ritim-Pedal Koordinasyonu (Senkop Pedal)	3	Öğrt.4: *"...ritimle birlikte pedala basmayı karıştırıyor ya ritim gidiyor ya pedal gidiyor..."* Öğrt.2: *"Senkop pedalı diye adlandırdığımız bir pedalımız var... Sesten önce sesle beraber sesten sonra."*
Sorun Yok / Sınırlı Kullanım	İleri Seviyede Kullanılması	2	Öğrt.3: *"Pedal ağırlıklı eserler çaldığımız öğrenci sayısı sınırlı."* Öğrt.1: *"Hayır"*

Tablo 43'te verilen bulgular incelendiğinde özellikle "senkop pedal" (bağlama pedalı- notaya basıldıktan hemen sonra pedalı değiştirme) el ve ayak koordinasyonunu ters yönde çalıştırdığı için öğrencilerde ciddi bir koordinasyon zorluğuna yol açmaktadır. Birçok öğrenci ritmi sayarken ayağını yönetmeyi unutmaktadır.

Tablo 44. Öğretmenlerin Tabure Uzaklığı ve Yüksekliğinin Teknik Gelişim Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri ve Frekans Dağılımları

Kategori	Kod	*f*	Örnek İfadeler
Fiziksel Etki	Kesinlikle Yaratır / Gövdeyi Sıkıştırır	5	Öğrt.4: *"...piyanoya çok yakın oturmak çocuğun ellerini de sıkıştırıp gövdesini de sıkıştırmasını yol açtığı için..."* Öğrt.2: *"Tam göbeğin karşısında olacak yükseklik... Ellerini yumruk yaptırıp nota tahtasına değdiriyoruz yanaşma mesafesini de söylüyoruz."*

Tablo 44'e göre anatomik açıdan piyanoda ses, parmak ucundan değil sırt ve koldan gelen ağırlık aktarımıyla elde edilir. Tabure yükseklik ayarının yapılmaması veya piyanoya çok yakın oturmak (kolların dirsekten sıkışması), sese (tuşeye) aktarılacak gücü kestiği için tüm öğretmenler (f=5) tarafından tekniği doğrudan olumsuz etkileyen bir hata olarak kabul edilmiştir.

4.3. Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Çapraz Karşılaştırması

Araştırmanın en kritik aşamalarından birini de sahada ulaştığımız iki farklı veri kaynağını (öğretmenler ve öğrenciler) birbiriyle yüzleştirmek oluşturmaktadır.

Nitel verilerin üçgenleme yöntemiyle analiz edilmesi, karşılaşılan problemlerin asıl kaynağını belirginleştirmektedir. Aşağıdaki matris, sahanın bu iki ana aktörünün piyano eğitiminde yaşanan sorunlara bakış açılarını özetlemektedir.

Tablo 45. Öğrenci ve Öğretmen Verileri Çapraz Karşılaştırma Matrisi

Karşılaştırılan Tema	Öğretmen Görüşü / Tespitleri	Öğrenci Görüşü / Deneyimi	Çaprazlama Sonucu
Bilişsel Altyapı (Deşifre)	En çok karşılaşılan teknik problem öğrencilerin nota ve fa anahtarı okuma güçlüğüdür.	Bizim en çok zorlandığımız ve takıldığımız yer fa anahtarı okumaktır (f=12).	Tam Uyum (Doğrulama)
Fiziksel / Motor Beceriler	El-göz koordinasyonunun kurulamaması ve iki elin bağımsız hareket edememesi en büyük sorundur.	İki elimizi aynı anda ve farklı ritimlerde koordine ederken zihinsel olarak çok zorlanıyoruz (f=23).	Tam Uyum (Doğrulama)

Tablo 45-devamı

Mekân ve Çalışma İmkânları	Öğrencilerin evinde veya yurtta piyanosu yok; bu durum pratik yapmalarını engelliyor.	Yurtta veya evde piyano olmadığı için sadece dersten derse çalışabiliyoruz.	Tam Uyum (Doğrulama)
Başarısızlığın Asıl Nedeni	İlerleyememelerinin sebebi kendi tembellikleri, hazırlıksız gelmeleri ve YKS kaygısıdır.	Başarısızlığın sebebi öğretmenlerin ilgisizliği, kıyaslama yapması ve ağır parça dayatmasıdır.	Ciddi Fikir Ayrılığı
Teknik Egzersiz Pratiği	Hanon ve Czerny gibi teknik geliştirici etütleri öğrencilerimize uygulatmaya çalışıyoruz.	Bu kitapların adını bile duymadık, ne olduğunu bilmiyoruz veya hiç çalmadık (40 öğrenciden 22'si).	Ciddi Fikir Ayrılığı

Tabloyu incelediğimizde oldukça çarpıcı bir manzarayla karşılaşılmaktadır. Buna göre, öğretmenlerin ve öğrencilerin "ortadaki sorunun ne olduğu" konusunda neredeyse tamamen aynı fikirde oldukları görülmektedir. Her iki taraf da fa anahtarı okumanın yarattığı zorluktan, iki elin senkronize edilememesinden ve öğrencilerin okul dışında çalışabilecekleri bir piyanoya sahip olmamalarından bahsetmektedirler. Bu tespitler noktasında verilerimiz birbirini kusursuz bir şekilde doğrulamaktadır.

Ancak, sorunların nedeni ya da sorumlusunun kim olduğu kısmına geldiğinde iki grubun bakış açısı birbirinden tamamen ayrışmaktadır. Öğretmenler cephesinden bakıldığında ilerleyememenin temel sebebi öğrencilerin çalışma disiplininden yoksun olması ve özellikle üniversite (YKS) hazırlık kaygısıyla piyano dersini boşlamaları olarak öne çıkmaktadır. Öğrenci cephesi ise sorunun öğretmenlerin ilgisizliğinden, dersteki psikolojik baskıdan ve kapasitelerinin üzerinde çok hızlı parça geçilmesinden kaynaklandığını belirtmektedirler.

Analiz sürecinde yakaladığımız en dikkat çekici çelişki ise müfredatın uygulanış biçimindeki sorunlardı. Mülakatlarda öğretmenlerin büyük bir kısmı Hanon ve Czerny gibi geleneksel teknik egzersizleri derslerde düzenli olarak uygulattıklarını ifade etmişlerdir. Ancak görüşülen öğrencilerin yarısından fazlası, bu kitapların kapağını bile açmadığını, hatta isimlerini ilk defa duyduklarını belirtmişlerdir. Ortaya çıkan bu kopukluk, bize piyano derslerinin kalıcı teknik beceriler kazandırmak yerine sadece sınav veya dinleti parçası çalmaya yönelik, daha pragmatik ve yüzeysel bir sürece dönüştüğünü göstermektedir. Beklentilerin ve uygulamanın bu kadar ayrışması,

doğal olarak hem öğrencilerin motivasyonunu düşürebilmekte hem de teknik sorunların kronikleşmesine neden olabilmektedir. Araştırmada ortaya çıkan en çarpıcı bulgulardan biri olan öğretmen ve öğrenci arasındaki 'teknik egzersiz (Hanon/Czerny) kullanımı' çelişkisi, yalnızca basit bir iletişim kopukluğu olarak değerlendirilemez. Öğretmenlerin bu etütleri uygulattıklarını beyan etmelerine rağmen 40 öğrencinin yarısından fazlasının bu eserleri hiç tanımaması, güzel sanatlar liselerindeki piyano eğitiminde 'gizli' veya 'uygulanamayan müfredat' sorunu yaşandığına işaret etmektedir. Bu durum, piyano öğretmenlerinin ideal olan teknik altyapı inşasından ziyade, mevcut sistemin getirdiği zaman baskısıyla dönem sonu sınavlarına veya yıl sonu dinletilerine yönelik 'günü kurtaran' bir repertuvar ezberletme stratejisine yöneldiklerini düşündürmektedir. Uygulamadaki bu pragmatik kayma, öğrencinin teknik zorlukları analitik bir etüt mantığıyla çözmesi yerine, eseri baştan sona bilinçsizce tekrarlayarak 'çalar gibi yapmasına' ve sorunun kronikleşmesine zemin hazırlamaktadır.

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulara bağlı olarak çıkan sonuçlar, bu sonuçlara göre geliştirilen öneriler ve tartışmalar yer almaktadır.

5.1. Öğrenci Odaklı Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmanın bulguları, Güzel Sanatlar Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin piyano eğitiminde karşılaştıkları teknik sorunların bilişsel, motor, fiziksel ve çevresel birçok değişkenin etkileşimi sonucunda ortaya çıktığını göstermektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun piyano eğitimine 14–15 yaşlarında başlaması; parmak bağımsızlığı, çift el koordinasyonu, bilek esnekliği ve ritmik bütünlüğün sağlanması gibi temel teknik becerilerin gelişimini güçleştirmektedir. Özellikle tril, arpej ve polifonik yapılarda yaşanan güçlükler, psiko-motor gelişimin erken yaşlarda desteklenememesiyle ilişkilendirilmektedir. Bunun yanında öğrencilerin anatomik farklılıkları, standart parmak numaralarının her öğrenci için uygun olmaması ve yanlış oturuş-postür alışkanlıkları da teknik performansı olumsuz etkileyen unsurlar olarak belirlenmiştir. Bu bulgular, Savaş Ceyhan'ın (2023) serçe parmağın kontrolsüz kullanımı, bilek düşüklüğü ve teknik kusurlar üzerine ulaştığı sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

Görüşmeler sırasında verilerden elde edilen önemli noktalardan biri de, öğrencilerin piyanoda yaşadığı mekanik sorunların aslında doğrudan parmak veya kas yetersizliğinden değil; özellikle nota okuma zafiyetinden kaynaklanan çok daha temel bir teorik altyapı eksikliğinden kaynaklanması olmuştur. Fa anahtarı okuma güçlüğü, deşifre problemleri, armonik analiz eksikliği ve nota okuma yetersizlikleri teknik gelişimi doğrudan etkilemektedir. Öğrencilerin önemli bir bölümünün eserleri analiz etmek yerine yalnızca doğru notaları çalmaya odaklandığı; nüans, tempo, artikülasyon

ve müzikal ifade unsurlarını ikinci plana ittiği görülmüştür. Buna karşılık başarılı öğrencilerin eserleri tonalite, armonik yapı ve müzikal ifade açısından önceden analiz ederek çalıştıkları belirlenmiştir. Bu durum, teorik bilgi ile teknik becerinin birbirinden ayrı düşünülemeyeceğini ortaya koymaktadır. Benzer şekilde Savaş Ceyhan'ın (2023) çalışmasında deşifre sürecindeki aksaklıkların el koordinasyonunu doğrudan etkilediği belirtilmektedir.

Öğrencilerin teknik uygulamalarda en çok zorlandıkları alanlar arasında çift el koordinasyonu, staccato-legato birlikteliği, süsleme teknikleri, pedal kullanımı ve ritmik senkronizasyon yer almaktadır. Özellikle sağ ve sol elin farklı ritmik yapılar üstlendiği pasajlarda zihinsel bölünme yaşandığı görülmektedir. Pedal kullanımında senkop pedal tekniğinin yeterince kavranamaması nedeniyle armonik bulanıklık oluşmakta, ritim duygusunu geliştirmek amacıyla kullanılan ayak vurma alışkanlığı ise pedal koordinasyonunu olumsuz etkileyebilmektedir. Veriler incelendiğinde, öğrencilerin piyanoda sıklıkla şikâyet ettiği sırt, omuz ve bilek ağrılarının tesadüfi olmadığı; aksine bu durumun doğrudan teknik egzersiz eksikliğiyle bağlantılı olduğu anlaşılmaktadır. Hanon ve Czerny gibi parmak kaslarını inşa eden temel etütlerin atlanması, öğrencileri tuşeye basarken mecburen yanlış bir reflekse itmektedir. Parmaklarda oluşamayan fiziksel güç istemsizce kollara ve sırta bindirilmekte, vücudun anatomisine aykırı olan bu aşırı yüklenme de ağrıların zamanla kronikleşmesine neden olmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin büyük bölümünün Hanon ve Czerny gibi teknik egzersizleri düzenli olarak uygulamadığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar, Işıkdemir (2019) ve Bekan'ın (2019) öğrencilerin bireysel özelliklerine uygun yöntem seçilmesi gerektiğine yönelik görüşleriyle örtüşmektedir.

Elde edilen veriler, piyano eğitimindeki aksaklıkları sadece bireysel yetenek veya ders içi performansla sınırlamanın eksik kalacağını; öğrencilerin ders dışı çalışma alışkanlıklarının ve yurttaki/evdeki fiziki imkânsızlıkların teknik gelişim üzerinde adeta görünmez engel oluşturduğunu kanıtlamaktadır. Öğrencilerin önemli bir kısmının yalnızca ders saatlerinde piyano çalışması, teknik gelişimin sürekliliğini engellemekte ve kas hafızasının yeterince oluşmamasına neden olmaktadır. Özellikle yatılı öğrencilerin org veya elektronik klavyelerle çalışmak zorunda kalmaları, akustik piyano tuşesine uyum sağlamalarını zorlaştırmaktadır. Bu durum nüans kontrolü, tuşe hâkimiyeti ve artikülasyon becerilerinin gelişimini olumsuz etkilemektedir. Benzer biçimde Umuzdaş ve Baş (2020) ile Babacan'ın (2016) çalışmaları da fiziksel

olanakların yetersizliğinin öğrenci motivasyonu ve çalışma disiplini üzerinde olumsuz etkiler yarattığını ortaya koymaktadır.

Araştırmada ayrıca öğrencilerin parçaları bilinçsiz biçimde baştan sona tekrar etmelerinin teknik hataları kalıcı hale getirdiği görülmüştür. Bu durum, Coşkuner ve Varış'ın (2018) ayrıntılı bölüm çalışması, ayrı ellerle çalışma ve metronom kullanımının önemine ilişkin bulgularını desteklemektedir.

Son olarak öğrencilerin özellikle son sınıfta üniversite sınavına hazırlık süreci nedeniyle piyano eğitimini ikinci plana attıkları belirlenmiştir. YKS hazırlığı nedeniyle çalgı çalışmalarına ayrılan zamanın azalması, teknik gelişimin sürekliliğini ve öğrencilerin motivasyonunu olumsuz etkilemektedir. Bu durum, öğrencilerin yalnızca teknik yeterliklerini değil, müzikal özgüvenlerini ve sanatsal ifade kapasitelerini de etkilemektedir.

5.2. Öğretmen Odaklı Sonuç ve Tartışma

Araştırma kapsamında elde edilen öğretmen görüşleri, piyano eğitiminde yaşanan sorunların yalnızca öğrencilerin bireysel performans eksikliklerleriyle açıklanamayacağını ortaya koymaktadır. Öğretmenler, öğrencilerin karşılaştıkları teknik güçlüklerin müfredat yapısı, öğretim yöntemleri, ders süreleri, fiziksel imkânlar ve eğitim sisteminin yapısal özellikleriyle yakından ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmen görüşleri incelendiğinde, piyano eğitiminde bireyselleştirilmiş öğretim yaklaşımlarının önem kazandığı görülmektedir. Standart öğretim yöntemlerinin her öğrenci için aynı düzeyde etkili olmadığı, öğrencilerin teknik ve fiziksel özelliklerine göre farklı yöntemlerin uygulanması gerektiği vurgulanmıştır. Bu sonuç, Işıkdemir (2019) ve Bekan'ın (2019) öğrencinin bireysel gelişim özelliklerine uygun öğretim yöntemlerinin tercih edilmesi gerektiğine ilişkin bulgularını desteklemektedir.

Araştırmada öğretmenlerin önemli bir kısmı, öğrencilerin teknik gelişiminde düzenli çalışma alışkanlığının belirleyici olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlere göre okulda verilen eğitimin kalıcı olabilmesi için öğrencilerin ders dışında da planlı ve sistemli biçimde çalışmaları gerekmektedir. Ancak öğrencilerin büyük bölümünün teknik egzersizleri yeterince uygulamaması ve çalışma disiplininin sürdürülememesi öğretim sürecinin etkinliğini azaltmaktadır.

İdari ve kurumsal açıdan bakıldığında, öğretmenlerin neredeyse tamamının haftalık piyano ders saatlerinden yakınması aslında kronikleşen bir yapısal tıkanıklığa işaret etmektedir. Ders sürelerinin sınırlı olması, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının karşılanmasını güçleştirmekte; teknik problemlerin tespiti, takibi ve giderilmesi için gerekli zamanı azaltmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin pedagojik yeterliklerinden bağımsız olarak yapısal sınırlılıkların eğitim sürecini etkilediğini göstermektedir.

Öğrencilerin ders dışı pratik yapmalarını sağlayacak olan metodik materyal ve kaynak kitaplar ele alındığında, eğitim süreçlerindeki o yapısal boşluk bir kez daha kendini göstermektedir. Teknik gelişimin desteklenmesinde önemli görülen Hanon ve Czerny gibi egzersizlerin gerekliliği vurgulanırken, Develi ve arkadaşlarının (2020) araştırmasında da belirtildiği üzere mevcut ders materyallerinin bu teknik gereksinimleri yeterince karşılayamadığı görülmektedir. Bu durum öğretim materyalleri ile teknik hedefler arasında belirli bir uyumsuzluk bulunduğunu düşündürmektedir.

Tüm bu teknik ve fiziki bulguların ötesinde, görüşmelerin belki de en sarsıcı boyutu, öğretmen ve öğrencilerin 'sorunun asıl sorumlusunun kim olduğu' konusunda yaşadıkları derin fikir ayrılığı olmuştur. Çapraz karşılaştırma analizi sonuçlarına göre öğretmenler başarısızlığın temel nedenini daha çok öğrencilerin çalışma alışkanlıkları ve disiplin eksikliklerileyle açıklarken, öğrenciler öğretim sürecindeki yönlendirme ve destek eksikliklerini ön plana çıkarmaktadır. Bu durum eğitim sürecinde iletişim ve beklenti yönetiminin önemini göstermektedir. Teknik problemlerin yalnızca performans boyutunda değil, pedagojik ve psikolojik boyutlarıyla da değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak öğretmen görüşleri, piyano eğitiminde karşılaşılan teknik sorunların çözümünde bireysel farklılıkları merkeze alan öğretim yaklaşımlarının geliştirilmesi, erken müdahale süreçlerinin uygulanması, teknik çalışmaların repertuvar eğitimiyle dengeli biçimde yürütülmesi ve öğretmen-öğrenci iletişiminin güçlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca öğretmenlerin güncel piyano pedagojisi, teknik öğretim yöntemleri ve alternatif egzersiz uygulamaları konusunda hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi, piyano eğitiminin niteliğini artırabilecek önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

5.3. Öneriler

5.3.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

Araştırma sonuçları doğrultusunda, Güzel Sanatlar Liselerinde yürütülen piyano eğitiminin niteliğinin artırılabilmesi için öğrenci, öğretmen ve kurum düzeyinde bütüncül iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir. Öncelikle öğrencilerin teknik gelişimlerini sürdürülebilir hâle getirebilmeleri adına düzenli ve planlı çalışma alışkanlıkları kazanmalarına yönelik rehberlik faaliyetleri artırılmalı, bireysel çalışma süreçleri yalnızca süre odaklı değil, hedef temelli ve bilinçli bir yaklaşımla yapılandırılmalıdır. Özellikle deşifre, çift el koordinasyonu, ritim algısı ve temel teknik davranışların geliştirilmesine yönelik kısa fakat sistematik günlük çalışma programlarının uygulanması teşvik edilmelidir. Bununla birlikte öğrencilerin müzik teorisi bilgilerini performans uygulamalarıyla ilişkilendirebilecekleri öğrenme ortamlarının oluşturulması, teknik problemlerin daha erken aşamalarda fark edilmesine ve giderilmesine katkı sağlayacaktır.

Öğretmenler açısından değerlendirildiğinde ise bireysel farklılıkları merkeze alan öğretim yaklaşımlarının benimsenmesi, öğrencilerin teknik eksikliklerine yönelik erken müdahale süreçlerinin geliştirilmesi ve teknik çalışmaların repertuvar eğitimiyle dengeli biçimde yürütülmesi önerilmektedir. Öğrencilerin motivasyonlarını artıracak yapıcı geri bildirimlerin daha sık kullanılması ve öğretmen-öğrenci iletişiminin güçlendirilmesi, eğitim sürecinde ortaya çıkan algı farklılıklarının azaltılmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca öğretmenlerin güncel piyano pedagojisi yaklaşımları, teknik öğretim yöntemleri ve alternatif egzersiz uygulamaları konusunda hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi, öğretim sürecinin niteliğini artırabilecek önemli adımlardan biri olarak değerlendirilmektedir.

Kurumsal düzeyde ise öğrencilerin okul dışındaki çalışma olanaklarını destekleyebilmek amacıyla bireysel çalışma odalarının ve piyano erişim imkânlarının artırılması, ders saatlerinin teknik gelişimi destekleyecek şekilde yeniden düzenlenmesi ve öğretim programlarının uygulama sürecinde karşılaşılan güçlükleri azaltacak biçimde güncellenmesi önerilmektedir. Özellikle üniversite sınavına hazırlık sürecinin yoğun olarak hissedildiği son sınıf düzeylerinde, öğrencilerin sanatsal gelişimlerini sürdürebilmelerine yönelik esnek planlamaların yapılması önem

taşımaktadır. Sonuç olarak piyano eğitiminde karşılaşılan teknik güçlüklerin azaltılabilmesi; yalnızca öğrencinin bireysel çabasına değil, öğretmenin pedagojik rehberliğine ve kurumların sağlayacağı fiziksel ve akademik destek mekanizmalarına bağlıdır. Bu nedenle tüm paydaşların ortak sorumluluk bilinciyle hareket ettiği, öğrenciyi merkeze alan ve sanatsal gelişimi bütüncül olarak destekleyen bir eğitim anlayışının benimsenmesi önerilmektedir. Ek olarak yapısal düzeyde ise Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından piyano dersi öğretim programları güncellenirken, müfredata yalnızca çalınacak eser listelerinin değil; her sınıf seviyesi için zorunlu tutulacak spesifik teknik egzersiz ve etüt (gam, arpej, Hanon vb.) kotalarının eklenmesi önerilmektedir. Ayrıca, yurtta kalan veya evinde çalgısı olmayan öğrencilerin tuşe hassasiyeti olmayan orglarla çalışarak tekniklerini bozmasını engellemek amacıyla; okulların ve bağlı yurtların etüt odalarına kulaklıkla çalışılabilmeye imkân tanıyan 'Silent Piyano' veya yüksek hassasiyetli dijital piyanoların kurumsal ödeneklerle tahsis edilmesi teknik gelişimin sürdürülebilirliği açısından elzemdir. Son olarak, 12. sınıf öğrencilerinin YKS kaygısıyla alan derslerinden kopmasını önlemek adına, güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin kendi alanlarında yapacakları yükseköğretim tercihlerinde (konservatuvar ve eğitim fakülteleri) merkezi sınav puanı ağırlığının esnetilerek yetenek sınavı ağırlığının artırılmasına yönelik makro düzeyde eğitim politikaları geliştirilmelidir.

5.3.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Bu araştırma nitel bir durum çalışması deseniyle ve Balıkesir ili evreniyle sınırlı kalmıştır. Gelecekte yapılacak çalışmalarda, Türkiye genelindeki farklı coğrafi bölgeleri kapsayan daha geniş örneklemlerle nicel veya karma desenli araştırmalar yapılarak elde edilen bulguların genellenebilirliği test edilebilir.

Hanon, Czerny veya Beyer gibi teknik egzersizlerin sistematik olarak uygulandığı deney grupları ile mevcut geleneksel müfredatın uygulandığı kontrol grupları arasında deneysel (yarı-deneysel) çalışmalar yapılarak, bu egzersizlerin öğrencilerin motor ve deşifre becerileri üzerindeki etkisi somut verilerle ölçülebilir.

Güzel sanatlar liselerinden mezun olup lisans düzeyinde (konservatuvar/eğitim fakültesi) müzik eğitimine devam eden öğrencilerin lise döneminden taşıdıkları teknik sorunların lisans eğitimine yansımalarını inceleyecek boylamsal çalışmaların yapılması alana önemli katkılar sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Akpınar, M. (2017). Keman için türküler. Gece Kitaplığı, Ankara.

Alanka, D. (2024). Nitel bir araştırma yöntemi olarak içerik analizi: Teorik bir çerçeve. *Kronotop İletişim Dergisi*, 1(1), 64–84.

Babacan, E. (2016). Preservice teachers' views on challenges of piano training. *International Online Journal of Educational Sciences*, 8(1), 170-185.

Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368–388.

Bekan, T. (2019). *Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde karşılaşılan problemler ile ilgili öğretmen görüşleri.* [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Denizli]

Ceyhan, Ş. S. (2023). Başlangıç düzeyinde piyano eğitimi alan 15-16 yaş grubundaki öğrencilerin karşılaştıkları teknik sorunlar ve bu sorunların çözümüne yönelik öğretmen görüşleri (Yüksek lisans tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Coşkuner, Ö. G. Ö., ve Varış, Y. A. (2018). Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda piyano eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları teknik problemlere ilişkin öğretim elemanı görüşleri. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi,* 4(2), 115-125.

Coşkuner, S. (2007). Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (yaylı çalgılar) bireysel çalgı eğitimi dersinde piyano eşlikli çalışmalara ilişkin öğretmen görüşleri (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Creswell, J. W., and Poth, C. N. (2018). Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches (4th ed.). SAGE Publications.

Çilden, Ş. (2001). Müzik, child gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1-8.

Çilden, Ş. (2003). Çalgı eğitiminde nitelik sorunu. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu içinde (s. 297–302). İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

Çimen, G. (2001). Piyano eğitiminde pedal tekniği. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 113-124.

Develi, M., Şahin, P., ve Öztürk, F. G. (2020). "Denes Agay's Learning to Play Piano I" başlangıç piyano metodunun hedef ve hedef davranışlar yönünden incelenmesi. Turkish Studies-Education, 15(6), 4117-4136. https://dx.doi.org/10.47423/TurkishStudies.44023

Demirbatır, R. E. (2016). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 1995-1996 öğretim yılı giriş yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarının başlıca özellik ve görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 105-115.

Deniz, J., ve Durak, M. (2024). Paylaşmalı öğretim ile yapılan piyano derslerinde staccato çalma becerisi geliştirmeye yönelik bir öğretim tasarımı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (62), 3563–3589.

Dündar, M. (2003). Müzik öğretmeni yetiştirmede alanda eğitim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 121-131.

Eldeleklioğlu, J. (1996). Ergenlerde karar verme becerisini etkileyen faktörler. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 85-94.

Enoch, Y., and Lyke, J. (1977). Creative piano teaching. Stipes Publishing Company.

Ericsson, K. A., Krampe, R. T., and Tesch-Römer, C. (1993). The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological Review*, 100(3), 363–406.

Godowsky, L. (1935). Piano music for the left hand. *The Musical Quarterly*, 21(3), 298–300.

Göher, F. (2010). Piyano eğitiminde pedal kullanımı. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(4), 245–254.

Güleç, G. (2007). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümü öğrencilerinin alanları ile ilgili yükseköğretim kurumlarını tercihlerinde etkili olan faktörlerin öğretmen ve öğrenci boyutunda değerlendirilmesi (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Gün, E., ve Yıldız, G. (2013). Piyano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler. *Fine Arts*, 8(1), 103–114.

Hallam, S. (2010). The power of music: Its impact on the intellectual, social and personal development of children and young people. *International Journal of Music Education*, 28(3), 269–289.

Işıkdemir, T. (2019). 5-6 yaş çocukların piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve eğitimci görüşleri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 145-158.

Jelen, B. (2013). Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Rast Musicology Journal*, 1(1), 258–285.

Jørgensen, H. (2002). Instrumental performance expertise and amount of practice among instrumental students in a conservatoire. *Music Education Research*, 4(1), 105–119.

Kalkanoğlu, B. (2020). Piyano eğitiminde sol el: C. Czerny Op. 718 sol el etütlerinin analizi. *Turkish Studies*, 15(3), 1685-1699.

Kamacıoğlu, F. (1996). 1. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu. Bursa.

Kutluk, Ö. (1996). Okul şarkılarına piyano ile eşlik yapabilme becerisinin geliştirilmesi üzerine bir çalışma (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Miles, M. B., and Huberman, A. M. (1994). Qualitative data analysis: An expanded sourcebook (2nd ed.). SAGE Publications.

Olgun, C. K. (2008). Nitel araştırmalarda içerik analizi tekniği. Sosyoloji Notları, 66–70.

Özmenteş, S. (2008). Çalgı eğitiminde özdüzenlemeli öğrenme taktikleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16), 157–175.

Özmenteş, S. (2012). Relationships between daily practice time, attributions and performance level in instrument education. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 46, 3141–3145.

Özenç, Y. Y. (2022). Eğitim araştırmalarında durum çalışması deseni nasıl kullanılır. *Uluslararası Eğitimde Nitel Araştırmalarda Mükemmellik Arayışı Dergisi*, 1(2), 57–67.

Parasız, G. (2001). Türkiye'de Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri'nde öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine göre ana çalgı keman eğitiminde karşılaşılan sorunların incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Pirgon, Y. (2013). Piyano eğitiminde günlük çalışma yapmanın öğrenci başarısı üzerine etkisi. *Journal of Research in Education and Teaching*, 2(3), 41–49.

Sak, Ö. S. (1997). İlköğretim okullarında müzik eğitimi ve çocuk şarkıları üzerine bir araştırma (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.

Saygun, A. A. (1966). Musıki temel bilgisi IV (musıki nazariyatı) (2. baskı). Devlet Konservatuvarı Yayınları.

Schleuter, S. L. (1996). A sound approach to teaching instrumentalists (2nd ed.). Schirmer Books.

Simon, J., and Burstein, P. (1985). Basic research methods in social sciences. Random Press.

Sönmez, V., ve Alacapınar, F. G. (2018). Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri. Anı Yayıncılık.

Sturm, C. A., James, M., Jackson, A., and Burns, D. B. (2000). Celebrating 100 years of progress in American piano teaching. *American Music Teacher*, 50(3), 29–32.

Süer, R. (1980). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda öğretmen (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Şahin, S., Atasoy, B., ve Somyürek, S. (2010). Öğretmen eğitiminde örnek olay yöntemi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 253–277.

Tanrıkulu, B. (2019). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde "Grafik Tasarım 11" kitabının grafik tasarım açısından incelenmesi ve bir tasarım örneği (Yüksek lisans tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

Tanrıverdi, A. (1997). Güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde uygulanan çalgı eğitimi ve viyolanın çalgı eğitimi içerisindeki yeri. *Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi*, (16).

Tufan, S. (1997, 12–14 Eylül). Grup piyano eğitimi [Bildiri sunumu]. AGSL Sempozyumu, Trabzon.

Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilecek nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 24(24), 543–559.

Uçan, A. (1994). İnsan ve müzik – İnsan ve sanat eğitimi. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1996, Mayıs). Yirmi birinci yüzyıl eşiğindeki Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümleri: Genel durum, sorunlar, çözümler [Bildiri sunumu]. I. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Sempozyumu, Bursa.

Uçan, A. (1997). Müzik eğitimi: Temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar (2. baskı). Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Umuzdaş, M. S., ve Baş, A. H. (2020). Güzel Sanatlar Liselerinde piyano derslerinde karşılaşılan sorunların belirlenmesi (Tokat Güzel Sanatlar Lisesi Örneği). *Yegâh Mûsikî Dergisi*, 3(2), 154-174.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı: 1999-2018).

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Zhifei, H., Pattananon, N., and Poonsawat, N. (2023). The teaching of piano skills and training methods in China. *Journal of Modern Learning Development*, 8(4), 256–263.

EKLER

EK-1. Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 12.11.2024-E.446265
Evrak Tarih ve Sayısı: 11.11.2024-444500

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU

Toplantı Tarihi	: 25.10.2024
Toplantı Sayısı	: 2024/10-21
Toplantı Saati	: 11:00
Araştırmanın Başlığı	**Türkçe** : Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Çözüm Yöntemlerinin Değerlendirilmesi
	İngilizce : Evaluation of Technical Problems and Solution Methods Encountered in Piano Education in Fine Arts High Schools
SORUMLU ARAŞTIRMACI	
Ad Soyad	: Doç. Dr. Barış KARDEŞ
Kurumu	: Balıkesir Üniversitesi/ Necatibey Eğitim Fakültesi
YARDIMCI ARAŞTIRMACI/ARAŞTIRMACILAR	
Adı Soyadı	**Kurumu**
Yaren ÇALIŞKAN	Balıkesir Üniversitesi

Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu 25.10.2024 tarihinde Prof. Dr. Bayram ŞAHİN'in başkanlığında toplandı. Görüşme sonunda, yukarıda bilgileri yer alan araştırmanın Bilimsel Araştırma Etik Kurul Onay Belgesi talebi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulunca değerlendirilmiş ve etik açıdan uygun bulunmuştur.

BAŞKAN
Prof. Dr. Bayram ŞAHİN

Prof. Dr. Sebahattin KARAMAN
Üye

Prof. Dr. Salim ÇONOĞLU
Üye

Prof. Dr. Uğur GÜRGAN
Üye

Prof. Dr. Selvihan KILIÇ ATEŞ
Üye

Doç. Dr. İbrahim Murat BİCİL
Üye

Doç. Dr. Nuri Berk GÜNGÖR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK-2. Araştırma Uygulama İzin Belgesi

Sebahat-Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi Müdürlüğüne

Başvuru No: MEB.TT.2024.006789

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatının Kurum Kodu: 761633

T.C. Kimlik No:

Adı Soyadı: YAREN ÇALIŞKAN

Araştırmanın Adı: Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Çözüm Yöntemlerinin Değerlendirilmesi

Araştırmanın Niteliği: Yüksek Lisans Tezi

Araştırmanın Örneklem / Çalışma Grubu: Öğrenci

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatı: Sebahat-Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi

Uygulama Yapılacak Birim: Güzel Sanatlar Lisesi

Uygulama Yapılacak İl: BALIKESİR

Veri Toplama Aracının Başlığı: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu (Öğretmen), Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu (Öğrenci)

Araştırma Uygulama İzninin Kabul Tarihi: 29.11.2024

Araştırmanın Uygulama İzninin Bitiş Tarihi: 29.11.2025

Yukarıda kimliği yazılı araştırmacı "Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesine (2024/41)" göre belirtilen kapsamda araştırmasını yapmayı taahhüt etmiştir. Araştırmacının bilgi ve belgelerinin uygunluğu kontrol edilmiş olup araştırma uygulama izni BALIKESİR İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır.

NOT: Okul/kurum yöneticileri tarafından "Araştırma Uygulama İzni" belgesinin ve veri toplama araçlarının (araçlardaki maddelerinin) modülde yer alan belge ve araçlarla aynı olduğu kontrol edilmelidir. Aynı olmadığı durumda araştırma uygulama izni verilmeyecektir.

* Başvuru detayını görüntülemek ve belgeyi doğrulamak için 'https://arastirmaizinleri.meb.gov.tr/belge-dogrula' bağlantısını kullanınız.

- Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Modülü -

T.C. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi Müdürlüğüne

Başvuru No: MEB.TT.2024.006789

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatının Kurum Kodu: 762658

T.C. Kimlik No:

Adı Soyadı: YAREN ÇALIŞKAN

Araştırmanın Adı: Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Çözüm Yöntemlerinin Değerlendirilmesi

Araştırmanın Niteliği: Yüksek Lisans Tezi

Araştırmanın Örneklem / Çalışma Grubu: Öğrenci

Uygulama Yapılacak MEB Teşkilatı: T.C. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi

Uygulama Yapılacak Birim: Güzel Sanatlar Lisesi

Uygulama Yapılacak İl: BALIKESİR

Veri Toplama Aracının Başlığı: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu (Öğretmen), Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu (Öğrenci)

Araştırma Uygulama İzninin Kabul Tarihi: 29.11.2024

Araştırmanın Uygulama İzninin Bitiş Tarihi: 29.11.2025

Yukarıda kimliği yazılı araştırmacı "Araştırma Uygulama İzinleri Genelgesine (2024/41)" göre belirtilen kapsamda araştırmasını yapmayı taahhüt etmiştir. Araştırmacının bilgi ve belgelerinin uygunluğu kontrol edilmiş olup araştırma uygulama izni BALIKESİR İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır.

NOT: Okul/kurum yöneticileri tarafından "Araştırma Uygulama İzni" belgesinin ve veri toplama araçlarının (araçlardaki maddelerinin) modülde yer alan belge ve araçlarla aynı olduğu kontrol edilmelidir. Aynı olmadığı durumda araştırma uygulama izni verilmeyecektir.

* Başvuru detayını görüntülemek ve belgeyi doğrulamak için 'https://arastirmaizinleri.meb.gov.tr/belge-dogrula' bağlantısını kullanınız.

- Araştırma Uygulama İzinleri Başvuru ve Değerlendirme Modülü -

EK-3. Ebeveyn Onam Formu

EBEVEYN ONAM FORMU

Sayın Ebeveyn;

Bu çalışma güzel sanatlar liselerindeki piyano eğitiminde karşılaşılan teknik sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri bulmak amacıyla planlanmıştır. Bu çalışmada çocuğunuza yarı yapılandırılmış görüşme uygulanacaktır. Çocuğunuzun araştırmaya katılımı sizin olur vermenize ve çocuğunuzun isteğine bağlıdır. Araştırma sürecinde istediğiniz zaman, bir cezaya ya da yaptırıma maruz kalmaksızın ve hiçbir hakkınızı kaybetmeksizin, çocuğunuzun araştırmaya katılmasını reddedebilir veya çocuğunuzu araştırmadan çekebilirsiniz. Çocuğunuzu ve sizi ortaya koyacak kayıtlar gizli tutulacaktır; kamuoyuna açıklanamaz, araştırma sonuçlarının yayımlanması halinde bile kimliğiniz gizli kalacaktır.

Araştırma Süresince 24 saat ulaşılabilecek kişi Adı / Soyadı / Telefonu: YAREN ÇALIŞKAN

+90XXXXXXXXXX

GÖNÜLLÜ OLURU

"Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formundaki tüm açıklamaları okudum. Bana, yukarıda konusu ve amacı belirtilen araştırma ile ilgili yazılı ve sözlü açıklama, aşağıda adı belirtilen sorumlu araştırmacı tarafından yapıldı. Araştırmaya çocuğumun gönüllü olarak katıldığını, istediğimiz zaman gerekçeli veya gerekçesiz olarak araştırmadan ayrılabileceğini ve kendi isteğimize bakılmaksızın araştırmacı tarafından araştırma dışı bırakılabileceğimi biliyorum. Söz konusu araştırmaya, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın çocuğumun benim rızamla katılmasını kabul ediyorum."

Ebeveyn Adı Soyadı :

İmzası :

Tarih :

Açıklamaları Yapan Kişinin Adı Soyadı :

İmzası :

Tarih :

Yasal Temsilcinin Adı Soyadı (gerekiyorsa):

İmzası :

Tarih :

EK-4. Gönüllü Katılımcı Onam Formu

GÖNÜLLÜ KATILIMCI ONAM FORMU

Yaren ÇALIŞKAN tarafından yürütülen "Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Çözüm Yöntemlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı **araştırmaya** davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz sorabilirsiniz. Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkında sahipsiniz. **Çalışmayı yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** biçiminde yorumlanacaktır. Size verilen **formlardaki** soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacaktır.

Araştırmayla İlgili Bilgiler:

a. Araştırmanın Amacı: Yapılacak olan çalışmanın amacı 15-18 yaş grubu aralığındaki öğrencilerin karşılaştıkları teknik sorunları tespit ederek piyano eğitiminin en önemli aşaması olan başlangıç aşamasında çalışmalara doğru teknik ve pozisyonlarla başlayarak süreci doğru yönde ilerletebilme, öğrencinin ileri düzey çalışmaları zorluk yaşamadan yapabilme ve yanlış teknik kullanma sonucu oluşan fiziksel sıkıntılar yaşamaması için, alınacak öğretmen görüşleri doğrultusunda çözüm önerileri sunmaktır.
c. Araştırmanın Nedeni: □ Bilimsel araştırma □ Tez çalışması
d. Araştırmanın Öngörülen Süresi:2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı
e. Araştırmaya Katılması Beklenen Katılımcı/Gönüllü Sayısı: 20
f. Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): Balıkesir T.C. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi, Ayvalık Sebahat Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi

Çalışmaya Katılım Onayı:

"Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce gönüllüye / katılımcıya verilmesi gereken bilgileri gösteren Aydınlatılmış Onam Formu adlı metni kendi anadilimde okudum ya da bana okunmasını sağladım. Bu bilgilerin içeriği ve anlamı, yazılı ve sözlü olarak açıklandı. Aklıma gelen bütün soruları sorma olanağı tanındı ve sorularıma doyurucu cevaplar aldım. Çalışmaya katılmadığım ya da katıldıktan sonra çekildiğim durumda, hiçbir yasal hakkımdan vazgeçmiş olmayacağım. Bu koşullarla, söz konusu araştırmaya hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın gönüllü olarak katılmayı kabul ediyorum. Bu metnin imzalı bir kopyasını aldım."

Katılımcının (Kendi el yazısı ile)

Adı-Soyadı: .....

İmzası:

(Varsa) Velayet veya Vesayet Altında Bulunanlar İçin;

Veli veya Vasisinin (kendi el yazısı ile)

Adı-Soyadı: .....

İmzası:

Not: Bu form, iki nüsha halinde düzenlenir. Bu nüshalardan biri imza karşılığında gönüllü kişiye verilir, diğeri araştırmacı tarafından saklanır.

EK-5. Veri Toplama Araçları

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE PİYANO EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN TEKNİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu çalışma, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilim Dalı'nda yürütülen "Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Çözüm Yöntemlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı yüksek lisans çalışması için yapılmaktadır. Çalışmanın amacı, güzel sanatlar liselerindeki piyano eğitiminin öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Vermiş olduğunuz cevaplar yalnızca çalışma için kullanılacak ve kesinlikle gizli kalacaktır. Değerli vaktinizi ayırdığınız ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Yaren Çalışkan
Balıkesir Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi

Demografik Bilgiler

Cinsiyet: ☐ Kız ☐ Erkek

Yaş:……..

Lise Adı:……

Sınıfınız: ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12

Lise öncesi müzik eğitimi aldınız mı? ☐ Evet ☐ Hayır

Kaç yıl eğitim aldınız? (Yukarıdaki maddeye cevabınız "evet" ise cevaplayınız) ……

Daha önce çalgı eğitimi aldınız mı? ☐ Evet ☐ Hayır

Kaç yıl çalgı eğitimi aldınız? (Yukarıdaki maddeye cevabınız "evet" ise cevaplayınız)

……

Daha önce piyano eğitimi aldınız mı? ☐ Evet ☐ Hayır

Kaç yıl piyano eğitimi aldınız? (Yukarıdaki maddeye cevabınız "evet" ise cevaplayınız) ……

Yetiştiğiniz yerleşim birimi ☐ Büyükşehir ☐ İl ☐ İlçe ☐ Kasaba ☐ Köy

İkametgâh şekliniz ☐ Aile yanında ☐ Yurt ☐ Akraba yanında ☐ Diğer ……

Okul dışında piyano çalışma imkânınız mevcut mu? ☐ Evet ☐ Hayır

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

(Öğrenci)

1. Piyano eğitiminde karşılaştığınız bir zorluk var mıdır? Varsa nelerdir?
2. Süslemeleri yaparken zorlanıyor musunuz?
3. Staccato, legato vb. teknikleri uygularken zorlanıyor musunuz?
4. Bir parça çalışacağınız zaman teknik detaylarını inceliyor musunuz?
5. Çift el koordinasyonunda zorlanıyor musunuz?
6. Parçaları akıcı bir şekilde çalabiliyor musunuz?
7. Parça içindeki nüanslara dikkat ediyor musunuz? Nüansları uygularken zorlanıyor musunuz?
8. Daha önce parça içerisinde arpej çalıştınız mı? Çalıştıysan zorlandınız mı?
9. Pedal kullanmakta zorluk çekiyor musunuz?
10. Parça çalışırken parmak numaralarına dikkat ediyor musunuz? Parmak numaralarını uygularken parmak geçişlerinde zorluk çekiyor musunuz?
11. Farklı ritmik yapılarda zorluk çekiyor musunuz?
12. Piyano eğitimi süresince sizi zorlayan durumlar ne oldu?
13. Piyano çalışırken fiziksel rahatsızlıklarla karşılaşıyor musunuz?
14. Hanon vb. teknik geliştirici egzersizler yapıyor musunuz?
15. Çalışırken metronom kullanıyor musunuz?
16. Kaç yıldır piyano çalıyorsunuz?
17. Haftada kaç saat piyano dersi görüyorsunuz?
18. Yatılı öğrencilere: akşam etütlerinde piyano çalışma fırsatınız var mı?
19. Günde kaç saat piyano çalışıyorsunuz?

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE PİYANO EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN TEKNİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM YÖNTEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu çalışma, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda yürütülen "Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Sorunlar ve Çözüm Yöntemlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı yüksek lisans çalışması için yapılmaktadır. Çalışmanın amacı, güzel sanatlar liselerindeki piyano eğitiminin öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Vermiş olduğunuz cevaplar yalnızca çalışma için kullanılacak ve kesinlikle gizli kalacaktır. Değerli vaktinizi ayırdığınız ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Yaren Çalışkan
Balıkesir Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi

Demografik Bilgiler

Cinsiyet: ☐ Kadın ☐ Erkek

Yaş:……..

Lise Adı:……

Kaç senedir öğretmenlik yapmaktasınız?.....

Lisans eğitiminiz süresince kaç yıl piyano eğitimi aldınız? ……..

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

(Öğretmen)

- Kaç yıldır piyano eğitimciliği yapıyorsunuz?
- Sizce öğrencilerin en çok karşılaştığı teknik problemler nelerdir?
- Bu teknik problemler karşısında ne gibi yöntemler kullanıyorsunuz?
- Bu sorunlarla ilgili çalıştığınız belirli etüt veya eserler var mıdır? Varsa sebebi nedir?
- Sizce piyanoya başlama yaşı kaçtır? Karşılaştığınız teknik problemlerin sebebinin öğrencilerin piyanoya geç başlaması olabilir mi?
- Öğrencilerin bilgi eksiklikleri de teknik sorunlara yol açar mı?
- Haftalık piyano ders saatini yeterli buluyor musunuz?
- Çocukların yurtta kalması ya da evlerinde piyano olmaması teknik sorunlar için bir neden olabilir mi?
- Baştan sona çalmak öğrenciler üzerinde teknik problem yaratır mı?
- Metronomla çalışmak teknik problemlerin oluşumunun önüne geçebilir mi?
- Sınıflar bazında karşılaştığınız teknik sorunlar nelerdir?
- Gam çalışırken karşılaştığınız teknik sorunlar var mı? Varsa buna nasıl bir çözüm öneriniz olur?
- Legato, staccato çalışırken karşılaştığınız teknik sorunlar var mı? Varsa buna nasıl bir çözüm öneriniz olur?
- Duruş, tutuş, oturuş pozisyonlarında sıkıntı yaşıyor musunuz?
- Öğrencilerinizin vermiş olduğunuz ödevlere bakış açısı nedir? Çalmakta güçlük çekiyorlar mı?
- Öğrencilerinizin yeteri kadar piyano çalıştığını düşünüyor musunuz?
- Öğrencileriniz piyano ile performans sergileme fırsatı buluyorlar mı? Sergilemenin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?
- Akor ve arpej çalışmaları yaparken zorluk çekiyor musunuz? Bu zorluk karşısında uyguladığınız teknikler nelerdir?
- Kadans çalışmalarında sorun yaşıyor musunuz?
- Pedal tekniği çalışırken zorlandığınız durumlar oluyor mu?
- Tabureye uygun yükseklikte ve uygun uzaklıkta oturmamak teknik problem yaratır mı?